

**PANDEMİ DÖNEMİNDE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN
ÖĞRENCİLERİNİ FİZİKSEL OLARAK AKTİVE EDEBİLME ÖZ
YETERLİKLERİ İLE MESLEKİ DOYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Alpcan KESKİN

**MERSİN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**MERSİN
AĞUSTOS - 2021**

**PANDEMİ DÖNEMİNDE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN
ÖĞRENCİLERİNİ FİZİKSEL OLARAK AKTİVE EDEBİLME ÖZ
YETERLİKLERİ İLE MESLEKİ DOYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Alpcan KESKİN

**MERSİN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Elif Nilay ADA**

**MERSİN
AĞUSTOS - 2021**

ÖZET

PANDEMİ DÖNEMİNDE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENCİLERİNİ FİZİKSEL OLARAK AKTİVE EDEBİLME ÖZ YETERLİKLERİ İLE MESLEKİ DOYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Bu çalışmanın amacı, pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlikleri ile mesleki doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışmaya Mersin ili merkez ilçelerinde devlet okulları ve özel okullar bünyesinde görev yapan (%44,7; n=135 kadın ve %55,3; n=167) erkek olmak üzere toplam 302 beden eğitimi öğretmeni gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak “Demografik Bilgi Formu” “Minnesota İş Tatmini Ölçeği” ile “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizlerinde ise betimsel istatistikler, Mann Whitney U, Kruskal Wallis testi ve Spearman Korelasyon Analizi uygulanmıştır.

Uygulanan analiz sonuçlarına göre pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel aktivite öz yeterlik ölçeği'nin yalnızca “öğrenci” alt boyutunda; “pandemi döneminde kendini verimli hissetme” ile “ders dışı aktivite için iletişim kurma” değişkenlerinde farklılık olduğu ($p<0.05$); diğer değişkenler ve alt boyutlara ilişkin ise anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanmadığı gözlenmiştir ($p>0.05$). Araştırmanın ana problemi olan pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlikleri ile mesleki doyumları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Salgın döneminde öğrencilerin beden eğitimi dersi için haftalık derse katılım oranlarının düşük olması, beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı fiziksel aktiviteler için ve iletişim kurmada eksiklik yaşanmasına rağmen öğrencileri aktive edebilme açısından öz yeterlilik ve mesleki doyumlarının olumsuz etkilenmediği sonucuna varılabilir.

Anahtar kelimeler: Pandemi, Mesleki Doyum, Öz Yeterlik, Beden Eğitimi Öğretmeni

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Elif Nilay ADA, Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Mersin.

ABSTRACT

THE RELATIONSHIP BETWEEN PHYSICAL EDUCATION TEACHERS' SELF-EFFICACY AND JOB SATISFACTION DURING THE PANDEMIC PERIOD

The aim of this study is to examine the relationship between the self-efficacy and job satisfaction of physical education teachers during the pandemic period. Those who work in public and private schools in the central districts of Mersin province (%44,7; n=135 women and %55,3; n=167 male) total 302 physical education teachers participated voluntarily. In the research, "Demographic Information Form", "Minnesota Job Satisfaction Scale" and "Physical Activity Self-Efficacy - of Physical Education Teachers" were used as data collection tools. In the analysis of the data, descriptive statistics, Mann Whitney U, Kruskal Wallis test and Spearman Correlation Analysis were applied.

According to the results of the analysis applied, physical activity self- efficacy scale differs significantly in the sub-dimensions of "students" in terms of the variables of "feeling productive during the pandemic period" and "communicating with students at extracurricular physical activity" ($p < 0.05$); there was no difference in other variables and sub-dimensions ($p > 0.05$). It was concluded that there was no meaningful relationship between the self-efficacy and job satisfaction of physical education teachers to activate their students physically during the pandemic period, which is the main problem of the study.

It can be concluded that the low weekly attendance rates for physical education students during the epidemic period were not adversely affected by the self-efficacy and professional satisfaction of physical education teachers for extracurricular physical activities and in terms of activating students, although there was a lack of communication.

Keywords: Pandemic, Occupational Satisfaction, Self-Efficacy, Physical Education Teacher

Consultant: Dr. Lecturer Member Elif Nilay ADA, Mersin University, Institute of Educational Sciences /Department of Physical Education and Sports, Mersin.

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde, kıymetli bilgilerini benimle paylaşan, bana her zaman destekte bulunarak yol gösteren değerli danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Elif Nilay ADA' ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmamın oluşturulması aşamasında bilgi ve tecrübeleriyle bana destek olan tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Beni bugünlere getiren ve her zaman destek olan aileme ve son olarak araştırmaya gönüllü olarak katılan beden eğitimi öğretmenlerine teşekkür ediyorum.

Alpcan KESKİN

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇ KAPAK	
ONAY	
ETİK BEYAN	
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar DİZİNİ	v
KISALTMALAR ve SİMGELER	vi
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	1
1.3. Problem Cümlesi ve Alt Problemler	1
1.3.1. Alt Problemler	2
1.4. Araştırmanın Önemi	2
1.5. Sayıtlar	2
1.6. Sınırlılıklar	2
1.7. Tanımlar	2
2. ALANYAZIN	4
2.1. Koronavirüs (Covid-19) Pandemisi	4
2.2. Öz Yeterlik	5
2.3. Öz Yeterlik Algısını Etkileyen Kaynaklar	8
2.4. Öz Yeterlik İnancını Harekete Geçiren Süreçler	10
2.4.1. Bilişsel Süreç	10
2.4.2. Duyuşsal Süreç	10
2.4.3. Motivasyonel Süreç	10
2.4.4. Seçim Süreci	11
2.5. Mesleki Doyum	12
2.6. Mesleki Doyumun Önemi	12
2.7. Mesleki Doyumu Etkileyen Unsurlar	13
2.7.1. Mesleki Doyumu Etkileyen Bireysel Unsurlar	13
2.7.2. Mesleki Doyumu Etkileyen Örgütsel Unsurlar	14
2.8. Öğretmen	16
2.8.1. Öğretmenlik Mesleği	16
2.8.2. Beden Eğitimi Öğretmeni	17
2.9. Öz-Yeterlik ve Mesleki Doyum ile İlgili Araştırmalar	19
3. YÖNTEM	22
3.1. Araştırmanın Modeli	22
3.2. Araştırmanın Evren ve Örnekleme	22
3.3. Veri Toplama Araçları	24
3.3.1. Demografik Bilgi Formu	24
3.3.2. Minnesota İş Tatmini Ölçeği	24
3.3.3. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği	24
3.4. Veri Toplama Süreci/İşlem	26
3.5. Verilerin Analizi	26
4. BULGULAR	27
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	36
KAYNAKLAR	50
EKLER	59
ÖZGEÇMİŞ	64

TABLOLAR DİZİNİ

	Sayfa
Tablo 3.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri	22
Tablo 3.2. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İş Tatmini ve Öz Yeterlik Ölçeklerinin Alt Boyutlara İlişkin Cronbach's Alpha İç Tutarlık Katsayıları	25
Tablo 4.1. Ölçekler ve Alt Boyutlarına İlişkin Normallik Testi Sonuçları	27
Tablo 4.2. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	27
Tablo 4.3. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları	28
Tablo 4.4. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarının Okul Türü Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları	28
Tablo 4.5. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarının Öğretim Kademesi Değişkenine Göre Alt Boyutların Mann Whitney U Testi Sonuçları	29
Tablo 4.6. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarının Verimli Hissetme Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları	29
Tablo 4.7. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarının Ders Dışı Fiziksel Aktiviteler için İletişim Kurma Değişkenine Göre Alt Boyutların Mann Whitney U Testi Sonuçları	30
Tablo 4.8. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarının Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları	31
Tablo 4.9. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarının Meslekteki Kıdem Yılına Göre Kruskal Wallis Testi	32
Tablo 4.10. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarının EBA' Da Verilen Haftalık Ders Saatinin Kruskal Wallis Testi Sonuçları	33
Tablo 4.11. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarının Haftalık EBA'ya Katılım Sağlayan Öğrenci Değişkeninin Kruskal Wallis Testi Sonuçları	34
Tablo 4.12. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye Ait Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları	35

KISALTMALAR VE SİMGELER

Kısaltma/Simge	Tanım
EBA	: Eğitim Bilişim Ağı
Vb.	: Ve Benzeri
Akt.	: Aktaran
SPSS	: Statistical Package for Social Sciences
COVID-19	: Koronavirüs

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

2019 yılının son aylarına doğru ortaya çıkmış olan Koronavirüs (Covid-19) pandemisinin dünyanın her alanında eğitim, sosyal, ekonomik ve sağlık sektörü olarak çok önemli değişmelere sebep olmuştur (Can, 2020). Pandemi nedeniyle enfeksiyon riskinin yaratmış olduğu endişe insanlar üzerinde stres oluşturmuş ve dünyada çeşitli ülkelerde kısıtlamalara gidilerek tedbirler alınmaya başlanmıştır. Bu tedbirlerin eğitim kurumlarında ise değişmelerin yaşanmasını mecbur kılmıştır (Genç, Engin ve Yardım, 2020).

Günümüzdeki pandemiden en çok etkilenen sektörlerden birisi ise eğitim sistemi olarak karşımıza çıkmıştır. Salgın dolayısıyla şu anda dünyanın çoğu yerinde yüz yüze eğitim yapılamamaktadır. Bundan dolayı, dünyada genel olarak milyonlarca birey açıktan ve uzaktan eğitim aracılığıyla eğitim almaya başlamıştır. Türkiye’de ise bu durum eğitim-öğretimin tüm kademelerinde yüz yüze eğitim yerine açıktan ve uzaktan eğitim modeli ile bütün imkanlar kullanılmaya başlamıştır (Can, 2020). Yüz yüze eğitime zorunlu ara veren örgün eğitim kurumları, faaliyetlerinin aksamaması için uzaktan eğitim sistemine geçmiş ve bunu zorunluluk haline dönüştürmüştür. Uzaktan eğitim sistemi ise öğretmen ile öğrencinin farklı zamanlarda ya da aynı anda bir arada bulunarak yürütmüş oldukları eğitim-öğretim etkinlikleri olarak kabul görmektedir. Uzaktan eğitim modelinin yürütülmesinde kullanılan bilgisayar, televizyon, telefon, internet vb. kitle iletişim araçları sayesinde birçok sınıf seviyesinde ve meslek gruplarında bilgi alışverişini sağlayarak aktif bir şekilde kullanılmaktadır (Türker ve Dündar, 2020).

Bu gelişmeler neticesinde pandeminin halen devam etmekte olduğu düşünüldüğünde, uzaktan yapılan eğitim-öğretimin ne kadar yeterli ve nitelikli devam ettiği merak konusu olmaya başlanmıştır. Özellikle beden eğitimi ve spor dersi bağlamında hem öğretmenin hem de öğrencinin derse ilişkin hedeflerine ulaşip ulaşamadığı konusu önemlidir. Beden eğitimi öğretmenleri, derslerini uzaktan yürütmek zorunda kalarak; beden eğitimi ve spor dersinin gelişim alanlarına (Duyuşsal, bilişsel, fiziksel ve psikomotor) özgü hedefleri belirlemede zorluklar yaşayabildikleri tahmin ediliyor. Bu zorluklar ise, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumlarını etkilemiş olabileceğinden araştırmaya değer görülmüştür.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlikleri ile mesleki doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

1.3. Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlikleri ile mesleki doyumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

1.3.1. Alt Problemler

1. Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumları, cinsiyete, yaşa, okul türüne, öğretim kademesine, kıdem yılına, öğretmenin kendini verimli hissetmeye, ders dışı iletişime, haftalık ders saatine ve öğrenci sayısına göre farklılaşıyor mu?

2. Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktivite edebilme öz yeterlilik düzeyleri, cinsiyete, yaşa, okul türüne, öğretim kademesine, kıdem yılına, öğretmenin kendini verimli hissetmeye, ders dışı iletişime, haftalık ders saatine ve öğrenci sayısına göre farklılaşıyor mu?

1.4. Araştırmanın Önemi

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlilikleri ile mesleki doyumları arasında bir ilişkinin incelenmek istenmesi; pandemi döneminde eğitimin uzaktan devam etmesi nedeniyle beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini ne kadar fiziksel olarak aktivite edebildiklerinin ve dolayısıyla bu dönemde mesleki doyumlarının değişip değişmediğini gözlemlemek ve salgın dönemindeki beden eğitiminin niteliği açısından önemli görülmüştür. Ayrıca tüm bunlar ışığında, beden eğitimi ve spor öğretiminin anlamı, önemi ve doğası itibariyle uzaktan yapılmaya ne kadar uygun olup olmadığının, yine bu tez kapsamında yorumlanması önemli görülmüştür.

1.5. Sayıtlar

1. Araştırmaya katılacak beden eğitimi öğretmenlerinin vermiş oldukları yanıtların samimiyetle ve içtenlikle cevapladıkları varsayılmaktadır.

2. Araştırma için uygulanacak olan anketlerin geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

1. Araştırma Mersin ilinde çalışmakta olan 2020-2021 eğitim-öğretim yılındaki beden eğitimi öğretmenleri ile sınırlandırılmıştır.

2. Araştırma belirtilen ölçek formlarında yer alan sorular ile sınırlandırılmıştır.

1.7. Tanımlar

Pandemi: Bir salgının büyük çapta yayılım göstermesi sonucu dünya nüfusunu etkileyecek boyuta ulaşması şeklinde vurgulanmıştır (Aslan, 2020).

Öğretmen: Gerekte olan öğrenme sahasını oluşturan, çeşitli metotlardan ve becerilerden faydalanarak öğrenme hayatı düzenleyen, öğrencileri bu hayatın ortamına aktarılmasında kılavuzluk eden ve beklenen davranışların hangi düzeyde kazandırılılabildiğini saptayan eğitimcidir (Oğul, 2010).

Beden eğitimi öğretmeni: Derslerinde, okul zamanı ve okulun dışındaki faaliyetlerde sorumluluklarını uygulayan, mesleki alanında bilgili ve eğitim öğretim programını yürütebilen görevliler olarak tanımlanmıştır (İrez, 2005).

Öz yeterlilik: Kişinin bir durumu başarı ile uygulayabilmesi için gerekli olan becerilere hakim olduğu inancını taşımasıdır (Akçöltekin ve ark., 2018).

Mesleki doyum (iş tatmini): “bireyin çalışma ortamına karşı reaksiyonu” olarak vurgulanmıştır (Balcı ve Karaca, 2011).

2. ALANYAZIN

2.1. Koronavirüs (Covid-19) Pandemisi

Koronavirüs (Covid-19) insanlarda dolaşımında olan genellikle soğuk algınlığına neden olan akabinde Orta Doğu Solunum Sendromu ve Ağır Akut Solunum Sendromu gibi daha ciddi boyutlara ulaşabilen ve çeşitli mutasyonlara bürünebilen büyük bir virüs ailesi olarak vurgulanmıştır (Akgün, 2020).

Pandemi kavramı salgın hastalıkları konu alan uzmanlık tanımında (epidemioloji) evrenin tümünü kaplayacak şekilde büyük bir sahada, uluslararası sınırları aşmış olan ve birçok insanı tesir altında bırakan salgın şeklinde tanımlanmıştır (Tongar, 2020). Koronavirüs hastalığı (COVID-19) kuvvetli akut solunum yolu sıkıntılarının (SARS-CoV-2) sebep olduğu enfeksiyon gösteren solunum yolu hastalığı şeklinde belirtilmiştir (Kahraman, 2020).

Dünyada koronavirüs pandemisi gibi geçmişte olduğu kadar benzer şekilde birçok bulaşıcı salgınlara insanoğlu şahitlik etmek durumunda kalmıştır (Alaeddinoğlu ve Rol, 2020). Koronavirüs pandemisi ise tüm dünyada kısa bir zaman diliminde büyük bir etki yaratarak dünya genelinde bir tehdit haline bürünmüş ve mevcudiyetini devam ettirmektedir (Sezgin, Ekizoğlu, Yeşilot ve Çoban, 2020). Geçmişten şimdiki zamana kadar hayatımızda her pandemideki gibi, 2019 yılının sonlarına doğru baş gösteren ve tüm dünyayı kısa bir süre zarfında etkisi altına alan covid-19 pandemisi hayatın her alanında eğitim, sosyal hayat, ekonomik ve iş hayatına kadar bütün alanlarda ciddi şekilde varyasyonlara ve gelişmelere sebebiyet vermiştir (Yalnız, Köseoğlu, Kaplanoğlu ve Altın, 2020). Dünyada yaşanan pandemi salgını dolayısıyla ülkemizde de birtakım kararlar verilmiş ve insanların hayatlarında değişiklikler meydana gelmiştir. Dünyada genel olarak çeşitli sosyal izolasyon önlemleri aktif hale getirilmiş, hayatın akışkan günlük aktiviteleri değişmiş ve insanların emniyeti için hanelerinde ikamet etme, kontrollü yaşama ve çalışma mecburiyeti uygulanmıştır (Tetik, Tekinemre ve Taş, 2020).

Toplumların zihninde unutulması zor olan ve meydana getirdiği tahrip edici sonuçların oluşmasına sebep olan toplumsal afetlerin tarihte dönüm noktası olduğu vurgulanmıştır. Pandemi döneminde koronavirüs (COVID-19) olarak adlandırılan ve dünyada her gün binlerce insanın bu salgından dolayı vefat etmesine yol açan koronavirüs hastalığının pençesinde olarak dönüm niteliğindeki zamanlara tanıklık edilmektedir. Bu durumun insanlık için her noktada kişisel ve toplumsal yaşamların kısıtlı hale gelmesini ve yönetilmesini zorlaştığı gözlenmektedir. Bu yüzden salgın sürecinin ne zaman sona ereceği öngörülemezdir (Çapcıoğlu, 2020).

Çetin, Yılmaz ve İlhan (2021) bu araştırmasında koronavirüs pandemisi sürecinde uzaktan eğitimle yürütülen beden eğitimi derslerine dair beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerini incelemeyi hedeflemiştir. Araştırmaya 12 gönüllü beden eğitimi öğretmenine yarı

yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Netice olarak beden eğitimi dersinin uzaktan eğitimle sağlanması sürecinin başarılı olarak devam ettirilemediği, pandemi döneminde uzaktan eğitimin sürdürülmesi halinde altyapı, eğitim planlaması, müfredat ve içerik geliştirici çalışmaların uygulanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Karataş (2021) pandemi döneminde beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin dijital oyun bağımlılıklarının tespit edilmesi amacıyla uygulamış olduğu araştırmasında toplamda 254 öğrenci katılmış ve öğrencilerin dijital oyun bağımlılığı seviyelerinin gereğinden fazla odaklanma ve erteleme, arbede, mahrumluk ve çıkış yolu ile duygu değişimi ve dalma düzeylerinin düşük seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Erkan, Solmaz ve Güven (2021) koronavirüs pandemisi süresince beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin serbest zaman tutumlarının bazı değişkenler bakımından incelemiş olduğu araştırmasında toplam 310 öğrenci araştırmaya katılmış ve araştırma sonucunda, öğrencilerin serbest zaman tutumlarının zihinsel boyutta en yüksek ortalamayı yakaladığı görülmüştür. Öğrencilerin zihinsel, duyuşsal ve davranışsal faktörlere göre serbest zaman tutumlarının cinsiyet değişkeninin tamamında istatistiki olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. Ayrıca istikrarlı alıştırma yapma durumlarına göre davranışsal faktörde ve serbest zaman etkinliklerini tercih etme nedenlerine göre duyuşsal faktörde istatistiki bakımdan anlamlı farklılık bulunmuştur.

Bingöl, Bingöl ve Öner (2020) araştırmasında koronavirüs salgınının spor endüstrisi, organizasyonları, ekonomisi, kulüpleri, sporcuları ve futbol nezdindeki beklenen etkilerinin incelenmesi hedeflenmiştir. Araştırma, doküman analizi yöntemiyle tespit edilmiş ve netice olarak; küresel seviyede seyir gösteren koronavirüs salgını, spor müsabakalarının ve organizasyonlarının iptal edilmesi veya ileri zamana alınması şeklinde spor kamuoyu nezdinde negatif, ekonomik ve sosyal etkilerin belirmesine sebep olmuştur.

2.2.Öz Yeterlik

Bandura öz yeterlilik kavramını kişinin yeteneklerini belli ölçüde sergileyebilmesi için ihtiyaç olan etkinlikleri organize edip başarılı bir şekilde gerçekleştirme potansiyeli hakkında kendisine özgü yargısı olarak belirtmiştir (Lee, 2005, s.490, Akt., Acar, 2005).

Bandura öz-yeterlilik inancını kişinin herhangi durumda performansını sergilemedeki yeterliliği ile ilgili inancı ve kişinin, beklenen hedeflere ulaşmak için gerekli eylemleri yerine getirme ve bu eylemleri düzenleme noktasında kişisel yargıları diye nitelendirir. Bu inancın davranışlardan etkilenmesi ve davranışta farklılaşma yönelimine girdiği için önemli bulunmaktadır (Karwowski ve Kaufman, 2017). Bireyin hayatında edineceği meslekle ilgili özgüven sahibi olması ve öz yeterlilik inancını koruyor olması mesleki açıdan başarı hedefine yaklaşmasına etki edecektir. Kişilerin öz yeterliliklerine duyduğu inanç, meslek eğitimi ve iş

hayatında yaşayacakları sıkıntılarla baş edebilme hususunda önemli rol edinecektir (Yılmaz, Yılmaz ve Türk, 2010).

Bandura öz-yeterlik algısının kişinin uygulayacağı hareketlerdeki kararını, güçlüklerle karşılaştıklarında gösterecekleri direnci ve gayretin ne seviyede olacağını etkileyeceğini vurgulamıştır. Öz- yeterlik düzeyleri yüksek olan kişilerin uygulayacağı aksiyonlar için daha fazla gayret gösterdiklerini, negatif bir durumla karşı karşıya kaldığında pes etmeyip ısrarlı ve sabırlı davrandıkları belirlenmiştir (Aşkar ve Umay, 2001).

Öz-yeterlik algısının önemi ilk kez Bandura tarafından 1977 senesinde ortaya konulan ve o yıldan bugüne kadar çeşitli alanlarda birçok farklı değişkenler ile bağdaştırılarak incelenen öz-yeterlik algısı; performans, çalışanları kuvvetlendirme, endişe, memnuniyet, eğitim, önderlik, girişimcilik vb. örgütsel süreçlerin yansıması açısından öneme sahip bir değişken olarak kabul görmüştür (Basım, Korkmazürek ve Tokat, 2008).

Bu açıdan, öz yeterlik algısının ciddi değer kazanmasına sebep olan farklı unsurlar üzerinde durulmaktadır:

Öz yeterlik inancı, ilerleyen zamanlarda oluşabilecek performansı, geçmişte neticelenmiş performans ve biliş düzeyinden daha iyi tahmin edildiği çalışmalar ile saptanmıştır. Öz yeterlik algısının değiştirilebilir olması ve meydana gelecek başarımların direkt etki sağladığının ortaya koyulması işverenlerin, çalışan bireylerin öz yeterlik algılarını yükseltmesi sonucunda, ulaşmak istedikleri yüksek performans düzeyine ulaşmalarında muhtemel bir netice olacaktır. Bu nedenle yöneten bireylerin, personellerinin öz yeterlik düzeylerini yükseltici bir bakış açısı oluşturabilme ve icra edebilme kabiliyetine sahip olması gereklidir. Öz yeterlik algısı, “çaba” üzerine etkili olmalıdır. Bandura kişinin yüksek performans seviyesini elde edeceğine inanmasının, gerçekleştireceği faaliyet üzerine efor sağlayabileceği çaba ve problemler ile uğraşabilme yeteneğini etkileyeceğini nitelendirmiştir. Özetle, öz yeterlik algısı yükseldikçe gösterilecek çaba da o kadar artacak ve problemlerin üstesinden gelebilme süreci de bir o kadar hız kazanacaktır (Bolat, 2011; Işık, 2001).

Öz-yeterlik kavramının temeli Bandura'nın Sosyal Öğrenme Teorisine uzanmaktadır. Öz-yeterlik kişinin belli bir efor sarfedebilmesi için yapması gereken etkinlikleri planlayıp, başarılı olarak uygulama kapasitesine dair bireyin öz yargısı olarak vurgulamıştır (Bandura, 1986, Akt., Sakız, 2013).

Öz-yeterlik kavramının temeli Bandura'nın Sosyal Öğrenme Teorisine uzanmaktadır Sosyal öğrenme teorisinin temelinde gözlem ve başka kişilerin yapmış olduğu tutumları taklit etmeye dayalı dolaylı öğrenme bulunmaktadır. Araştırmalar zihinsel süreçlerin de yeni davranış durumlarının kazanılmasında ciddi rol oynadığına işaret etmiştir (Bandura, 1977, Akt., Bahar, 2019). Bu sebeple “sosyal bilişsel kuram” olarak da isimlendirilen bu kuram, bireyin öğrenmesinin kişisel, çevresel ve davranışsal unsurların karşılıklı etkileşimi neticesinde ortaya

çıktığını öne sürmektedir. Bununla birlikte kişinin sosyal bir varlık olması sebebiyle, toplumda insanların başka bireyleri örnek alarak ve gözlemleyerek de öğrendiği savunulmaktadır (Bayrakçı, 2007).

Bandura kişinin her şeyi direk öğrenmesine gerek duymadığını, başkalarının tecrübelerini gözlemleyerek de çok fazla şeyi öğrenebileceğini savunmaktadır. Sosyal öğrenme teorisine göre öğrenmenin, tepki neticesi yoluyla ve model alma yoluyla sağlandığı gözlenmektedir (Bandura, 2001).

Bilgi ve maharetler yalnızca doğrudan tecrübeyle edinilmemektedir. Sosyal öğrenme teorisinde dolaylı öğrenmeyi gerçekleştiren unsurlar dört gruptan oluşmaktadır. Dolaylı pekiştirme: Kişi gerçekleştirmiş olduğu tutumlar neticesinde ödüllendirilmişse, gözlemcinin o tutumu tekrar etme ihtimali yükselecektir. Dolaylı ceza: Örnek görülen birey olumsuz tutumu neticesinde cezalandırılırsa, tutumu gözleyen o davranışı uygulamaya yönelmesi azalacaktır. Dolaylı güdülenme: Örnek görülen birey gözlenen tutum neticesinde olumlu bir neticeyle karşılaşarsa, gözlemci de bu tutumu uygulamaya daha çok talep edecektir. Dolaylı duygusallık: Bireyin tutumlarını gözlemlerken empatiyle yaklaşması gözlem yapan bireyde duygusal şartlanmaya sebep olabilir. Bunun neticesinde birey kendi yaşamadığı halde örnek aldığı şahsın endişesinden endişe, sevdiklerini sevmeye meyilli olabilir (Korkmaz, 2003).

Öz-yeterlik üstünde uygulanan çalışmalar, Amerika Birleşik Devletleri'nde 1970'li senelerin sonlarına doğru Albert Bandura'nın muhtelif fobilere sahip kişilerde uyguladığı terapi araştırmalarıyla başlamıştır. Bazı bireylerin yılan, köpek vb. hayvanlar tarafından ısırılma yığılı olan kişilerin korkularını atabilmesine yönelik tedavi süresi esnasında bazı kişilerin ne kadar çaba gösterse dahi korkularını atamadıklarını gözlemlemiştir. Bandura gözlemleri sonucunda çeşitli tedavi sonuçlarının meydana çıkmasının bireylerin başarı sağlayabileceklerine ilişkin algılarındaki farklılaşmaktan kaynaklandığı kanısına varmıştır. Farklı bir deyişle, fobiye sahip kişiler birbirleriyle benzer nitelikte, ortak amaç ve beklentileri paylaşırsalar dahi kişisel yeterlik algılarındaki değişkenlik, farklı tedavi sonuçları doğurmuştur (Bandura, 1977, Akt., Sakız, 2013).

Bandura model alma yöntemiyle öğrenmenin saldırgan davranış üstündeki tesirine dair bir dizi çalışma uygulamıştır. Bunlardan en tanınmış ve önemlisi 'Bobo Doll Deneyi' olarak belirtilmiştir. Bu deneyde bir model, patlamayan plastikten tasarlanmış olan Bobo isimli bebeğe saldırmıştır. Kavgacı şekilde bir hitaptan sonra model, tokmak ile bebeğin kafasına vurmuş, yere fırlatmış ve üzerine oturup arka arkaya devamlı burnuna vurmuş, bir tekme ile odanın öbür tarafına savurmuş, hızla havaya fırlatıp toplar ile bombardımana tabi tutar. Bu gösteri çocuklara seyrettirilmiş ve devamında aralarında Bobo bebeğin de olduğu oyuncaklar ile oynamalarına müsaade edilmiştir. Deneyin neticesinde modelin çocukların tutumlarını iki şekilde etkilediği gözlenmiştir. İlk model, çocuklara yeni saldırı çeşitleri öğretmesini sağlamıştır. İkincisinde ise,

modelden taklit edilenlere ek olarak, diğer saldırgan tutumların sayısında artış görülmüştür (Bandura, 1973, Akt., Ulusoy, 2008).

Altuntaş (2016) bu çalışmanın amacı, Bartın Üniversitesinde öğrenim gören beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öz yeterlikleri arasındaki ilişkiyi tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmaya 217 beden eğitimi öğretmeni aday katılmıştır. Çalışma neticesinde araştırma grubunun öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öz yeterlikleri arasındaki ilişki incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Çiçek (2018) bu çalışmada, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme eğilimleri ile öğretmen öz-yeterlikleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmaya 13 ilde bulunan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören 840 öğretmen katılmıştır. Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme eğilimleri ile öğretmen öz-yeterlikleri arasında pozitif yönde orta düzeye yakın anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Demirhan (2019) sınıf öğretmenlerinin öğretmen öz-yeterlik inanç düzeylerini ve değişime hazır olma durumlarını belirlemek ve öğretmen öz-yeterlik inançları ile değişime hazır olma durumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla çalışmada toplam olarak 140 gönüllü sınıf öğretmeni katılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin öğretmen öz-yeterlik inanç düzeyleri ile değişime hazır olma düzeyleri arasında, pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Kaçar ve Beycioğlu (2017) ilköğretim öğretmenlerinin öz yeterlik inançlarının ne düzeyde olduğunu çeşitli değişkenler açısından incelemek amacıyla araştırmasında toplamda 502 sınıf ve branş öğretmenleri oluşturmuştur. Çalışma neticesinde, ilköğretim öğretmenlerinin öz yeterlik inançlarında cinsiyetlerine, branşlarına ve görev yaptıkları okullarda okuyan öğrenci sayısı değişkenine göre öz yeterlik inançları, ölçeğin bütününde ve alt boyutlarında anlamlı düzeyde farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

2.3. Öz -Yeterlik Algısını Etkileyen Kaynaklar

Öz- yeterlik hükümleri; yaşantı, dolaylı yaşantılar, sözel ikna ve psikolojik durum adı altında dört ana kaynaktan temin edilen bilgilerden etkilenmektedir.

- Yaşantı: Öz-yeterliğin en mühim ve güçlü kaynağını yaşantılar olarak vurgulamıştır (Yaman, Cansüngü-Koray ve Altunçekiç, 2004). Kişinin direk olarak şahsi uyguladığı başarılı veya başarısız faaliyetler neticesinde elde etmiş olduğu bilgilerden oluşmaktadır (Senemoğlu, 2009). Yalnız, yaşantılar neticesinde güçlenen öz-yeterlik inancının daha kuvvetli olması için sonuna kadar emek sarfetme sonrası başarıya ulaşmak gerekmektedir. Eğer yaşantılar çaba göstermeden basit bir şekilde ulaşılmış başarılar üzerinden oluştuğunda, başarısızlık ile karşı karşıya kalındığında bireyin cesareti azalacaktır (Bandura, 1994).

- Dolaylı Yaşantılar: Kişinin şahsına benzeyen farklı bireylerin başarılı veya başarısız faaliyetleri, bireyin aynı aktiviteleri kendisinin de başarabileceğine veya başaramayacağına dair hükmünü kuvvetlendirir (Senemoğlu, 2009). Dolaylı yaşantılar, özellikle kişilerin bireysel kabiliyetlerinden emin olmadıkları durumlarda veya karşılaştıkları akademik görevlerle ilgili sınırlı tecrübeye sahip olduğu zamanlarda öz-yeterlik inancının gelişiminde kuvvetli rol edinmektedir (Usher ve Pajares, 2008).

- Sözel İkna: Kişilerin başarılı olabileceği veya başarılı olamayacağına dair öğütler ve teşvikler farklı ölçülerde öz-yeterlik yargısını etkilemektedir (Senemoğlu, 2009). Bireylerin öz yeterlik inançları üstünde tesir eden farklı bir durum ise diğer bireylerin yaptığı sosyal ve sözlü değerlendirmelerdir. Sözel iknanın etkisi doğrudan tecrübeler veya dolaylı yaşantılar kadar güçlü olmasa da (Pajares, 1997), belirli bir görevi gerçekleştirebileceğine ikna edilmiş bireyler, başarıya erişme konusunda kendilerinden endişe ettiklerinde veya problemlerle yüz yüze geldiğinde daha fazla çaba gösterecek ve ısrarcı bir tavır edineceklerdir (Bandura, 1994).

- Psikolojik Durum: Kişinin belirli görevi başarabilme veya başarısız olma ümidi öz-yeterlik algısını etkilemektedir (Senemoğlu, 2009). Bir bireyin kendi kabiliyetleri hakkında doğrudan düşünce sahibi olmasında etkili olmayabilir, fakat bireylerin faaliyetleri gerçekleştirirken hissettikleri ruh halleri üstünden öz yeterlik inançları etkilenebilir. Örneğin; bir faaliyeti gerçekleştirmesi esnasında olumlu duygular hissetmesi bireyin gelecek zamanda benzer görevleri sağlayabilme talebini arttıracak, bu durum da öz yeterlik inancını kuvvetlendirecektir. Tam tersi durumda ise bir görev gerçekleştirmeye çalışırken negatif duygulara sahip olan kişinin kabiliyetlerine duyduğu inanç durumu azalabilecektir. Bireylerin kabiliyetlerini gösterme hususunda endişe yaşadıklarında, stres, heyecan, endişe vb. duygular yaşayabilecek ve bu durum öz yeterlik inançlarını daha fazla azaltabilecektir (Bandura, 1994; Usher ve Pajares, 2008).

Aydın ve Boz (2010) araştırmasında fen bilgisi öğretmeni adaylarının öz yeterlik inançlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya 492 fen bilgisi öğretmeni adayları katılmıştır. Araştırma neticesinde öğretmen adaylarının yüksek seviyede öz yeterlik inancına sahip olduğu gözlenmiştir. Öğretmen adayları ile uygulanan görüşmelerde öz yeterlik inancının unsuru olarak, doğrudan tecrübeler şeklinde görülebilecek şahsi ders anlatma tecrübeleri ile dolaylı yaşantılar olarak görülebilecek yaptıkları gözlemler belirlenmiştir.

Koç (2015) araştırmasında öğretmenlik uygulamasının öz yeterlik kaynaklarına etkisi amaçlanmıştır. Araştırmaya sınıf öğretmenliği 4.cü sınıf öğrencisi 36 bireyin katılımıyla sağlanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlik uygulamasının, öz yeterlik unsurları doğrudan tecrübeler, ikna ve dolaylı yaşantılar üzerinde anlamlı bir ilişki olduğu, ancak psikolojik durum unsuru üstünde etkisinin olmadığını ortaya çıkarmıştır. Bununla beraber öğretmen adayları öz

yeterlik unsurlarının cinsiyetlerine göre farklılık olmadığı neticesine varılmış, öğretmenlik uygulaması dersinin öz yeterlik inancını geliştirebileceği neticesine varılmıştır.

Loo ve Choy (2013) araştırmasında akademik başarı ile öz yeterlik kaynakları arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmaya üniversite okuyan 178 mühendislik öğrencisi katılmıştır. Araştırma neticesinde öğrencilerin akademik başarıları ile öz yeterlik kaynakları arasında anlamlı derecede bir ilişki olduğu görülmüş ve akademik başarı üstünde en yüksek etkinin doğrudan tecrübelerin sahip olduğu bulunmuştur.

Chen ve Usher (2013) araştırmasında öz yeterlik kaynaklarının öz yeterlik inancı ve fen bilgisi başarısı arasındaki ilişkiyi cinsiyet faktörü açısından belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya ortaokul ve lise seviyesindeki 1225 öğrenci katılmıştır. Araştırma neticesinde, dört unsurunda öz yeterlik inancı üstünde etkili görüldüğü ve literatür ile tutarlı olarak doğrudan tecrübelerin en yüksek etkiye sahip olduğu fakat cinsiyet değişkeni bağlamında anlamlı farklılık görülmediği gözlenmiştir.

2.4. Öz-Yeterlik İnancını Harekete Geçiren Süreçler

Öz-yeterlik inançları bireylerin nasıl sezdiği, düşündüğü, tutumları ve kendini nasıl güdülediğini ortaya koyar. Öz yeterlik inançları, dört ana süreç üstünde çeşitli etkiler oluşturmaktadır. Bunlar, bilişsel, motivasyonel, duygusal ve seçim süreçlerinden oluşmaktadır (Bandura, 1994).

2.4.1. Bilişsel süreç

Zihinsel süreçler içerisinde öz yeterlik algısının etkileri değişik tarzlarda meydana gelmektedir. Bireylerin sergilemiş olduğu davranışların büyük bir çoğunluğunun geçerli sebepleri bulunmakta ve bu davranışlar bireyin hedefleri doğrultusunda kendisi tarafından düzenlenmektedir. Belirlenen bu bireysel hedefler kişinin şahsi öz yeterlik algısından etkilenir. Kişinin kuvvetli bir öz yeterlik algısına sahip oluşu ilerleyen zamanda önüne çıkacak güçlüklerle karşı mücadele etmeye ısrarlı bir kişilik sergilemesine olanak sağlayacaktır (Locke ve Latham, 1990).

Zihinsel Süreçler öz yeterlikten ortaya çıkan etkileri davranışa aktarmada aracı role sahiptir (Barut, 2008). Bununla beraber zihinsel süreçler sebebiyle kişi olaylar neticesinde tahmin yürüterek, hayatlarını etkileyen olayları kontrol edebilme durumunu geliştirme fırsatına kavuşur (Bandura, 1995).

2.4.2. Motivasyonel süreç

Birçok bireyin zihinsel olarak elde etmiş olduğu motivasyonun öz-düzenlemesinde öz yeterlik algısı ciddi öneme sahiptir. Kişi davranışlarında öngörülerini değerlendirerek ileriye dönük motivasyon sağlayıp davranışlarına şekil verirler. Beraberinde ise ortaya koyacağı davranışların neticesi ile alakalı tahminler yürüterek davranışlarına yön verirler. Beraberinde

ise sergileyeceği tutumların yönlerini belirledikleri hedef doğrultusunda organize edebilirler (Bandura, 1995).

2.4.3. Duygusal süreçler

Kişilerin karşılaştığı zorluklara karşı içinde bulunduğu endişe ve stres düzeylerinin belirlendiği süreçlerdir. Bu yüzden kişinin sahip olduğu öz yeterlik algısı ile endişe ve stres duyduğu faaliyetlere katılımı veya uzaklaşması da beklenen bir durumdur. Özetle duygusal süreçlerde kişinin öz yeterlik düzeyi ne kadar fazlaysa karşılaştığı zorluklar ile mücadele edebilme cesareti de o düzeyde yüksektir (Bandura, 1995).

2.4.4. Seçim süreci

Kişilerin içinde bulunduğu çevreyi değerlendirebilme şansı kişinin kendisini geliştirmesinde kolaylıklar sağlar. Çünkü birey kendi ortamında ürün ve üretici rolündedir. Seçim aşamasında kişi öz yeterlik algısını kendisine rehber edinerek seçimlerini sağlar. Bu bağlamda bireyin öz yeterlik algısı içinde olduğu faaliyeti ve etrafındaki çevreyi belirlemesine olanak sağlayarak hayatına yapmış olduğu seçimleri üzere yön verme imkânı bulur. Kişi seçim aşamasında öz yeterliğini aşan durumlardan uzaklaşarak öz yeterlik seviyesini yeterli olduğu seçimlere yöneltir. Ancak bazen ise öz yeterliğini aşan durumlarda dahi istekli oldukları zaman bu durumdan uzaklaşmak yerine bu durumları seçimlerine dahil ederler. Bunun sonucunda kişi yaptığı seçimler neticesinde farklı sosyal ağlar içerisine dahil olur (Bandura, 1995).

Savran ve Çakıroğlu (2003) araştırmasında öz yeterlik inançları ile öğretmen adaylarının sınıf yönetim yaklaşımları tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmaya toplamda 646 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırma neticesinde, öğretmen adaylarının öz yeterlik inancının; olumlu öğretici tutumları belirtme, öğrenci kazanımları ile sınıf yönetim yaklaşımları ile ilişkili olduğu tespit edilmiştir.

Vieluf, Kunter ve Vijver (2013) araştırmasında 23 farklı ülkeden 73.100 öğretmenin katılımıyla sağlanan çalışma, öz yeterlik inancı daha yüksek seviyede olan öğretmenlerin öz yeterlik inancı daha düşük seviyede olan öğretmenlere oranla işlerinden daha fazla tatmin oldukları bulgusunu ortaya koymuştur. Beraberinde aynı öğretmenlerin sınıfta daha verimli öğretmenlik kabiliyeti sergiledikleri ve bu niteliklerin kültürel geçmişlerinden bağımsız olarak çalışmaya katılan tüm ülkelere genellenebilir olduğunu vurgulamıştır.

Fackler ve Malmberg'in (2016) araştırmasında 14 OECD ülkesinden 44.701 öğretmenin katılımıyla sürdürdükleri çalışmasında, genel olarak kadın öğretmenlerin öz yeterlik inancının erkek öğretmenlere oranla daha yüksek seviyede olduğu, ama kadın öğretmenlerin sınıf yönetimi öz yeterlik inançlarının erkek öğretmenlere göre daha düşük seviyede olduğu bulunmuştur. Beraberinde deneyim unsurunun öğretmenlerin öz yeterlik inancı üstündeki etkisinin pozitif yönde olduğu neticesine varılmıştır. Bu çalışmada ayrıca, öz yeterlik inancı

yüksek seviyede olan öğretmenlerin öğrencilerinin bireysel özelliklerini daha çok dikkate değer gördüğü ve sınıfta daha iyi performans sergiledikleri belirtilmiştir.

Chesnut ve Burley (2015) araştırmasında 35 farklı araştırmanın verilerini kullanarak meta-analiz yöntemi ile sağladıkları çalışmada, öz yeterlik inancı ile mesleğine bağlılık arasındaki ilişkiyi saptamışlardır. Çalışmanın öz yeterlik inancının hem öğretmen adaylarında hem de öğretmenlerde mesleklerine bağlılığı etkileyen ciddi bir değişken olduğunu gözlenmiştir.

2.5. Mesleki Doyum

Mesleki doyum genel anlamda, bireyin işinden aldığı memnuniyeti vurgulamaktadır. Başka deyişle, bireyin mesleğiyle ilgili duygusal reaksiyonlarının bir toplamıdır (Karabulut, 2019).

Mesleki doyum, bireyin uğraşmış olduğu mesleğin içeriği ve işin uygulandığı çevreye karşı pozitif ve olumlu ruh hali, mesleğine karşı tutumu şeklinde tanımlanmaktadır (Efeoğlu ve Özgen, 2007). Bununla beraber bireyin gerçekleştirdiği mesleğe karşı olumlu duygular içerisinde bulunması ve yaptığı meslekten memnun olması, çalışma yaşamından doyum alması ve mesleğini sevmesi olarak değerlendirilmiştir (Koustelios, 2001).

Mesleki doyum, kişilerin uğraşmış oldukları işe yönelik tutumlarını, inançlarını, bilgilerini, duygularını ve değerlendirmelerini kapsamaktadır (Aydınay, 1996).

Bahsedilen tanımlara göre meslek doyumunu, kişilerin icra etmiş olduğu işe karşı olumlu duygular edinmesi ve mesleğini heyecanla yapması ve bunu yaparken doyum alması olarak vurgulanabilir. Bahsedilen durumların aksi şekilde ortaya çıktığında ise kişilerin doyum seviyelerinin düşük olduğunu, doyum azaldıkça tatmin seviyesinin düşeceğini öngörebiliriz (Bilgili, 2019).

Bireyler için çalışmak yalnızca iş için gitmek, emeğini ve bilişsel gücünü iş yeri amacıyla kullanmak ve bunun karşısında bir gelir sağlamak değildir. Toplumda yer edinmeyi sağlayan iş yaşamı hangi seviyede olursa olsun bireye bir statü kazandırırken bununla beraber iş yaşamında kişiye sosyalleşebileceği bir ortam oluşturmasına olanak tanır. Bireylerin bir işte çalışması diğer kişiler tarafından saygı görmesi kaçınılmaz bir gerçektir. Toplum açısından yüklenen mesuliyet ve özellikler, kişileri birbirine ve topluma bağdaştırır. Bununla beraber çalışmak, kişilerin kendi hayatları için belirlemiş oldukları hedeflerine uzanmanın bir yoludur. Dolayısıyla bireyin çalışma yaşamı hem maddi hem de psiko-sosyal isteklerini karşılamayla alakalıdır. Bu yüzden insanlar bu ihtiyaçları sağlayabildiği ölçüde doyum sağlayacağı inkar edilemeyecek bir gerçektir (Salman, 2017).

2.6. Mesleki Doyumun Önemi

Mesleki doyum (iş tatmini) kişilerin hissetmiş olduğu memnuniyet, pozitif hisler, ulaşılmış oldukları haz şeklindeki davranışlarının iş tatminini ortaya çıkardığı söylenmektedir

(Ordu, 2016). Mesleki doyum çalışmakta olan bireylerin iş tatminini yakalamasını, mutlu ve huzurlu bir bakış açısına sahip olmasını çevresindeki kişilerle sağlıklı ilişkiler kurmasına olanak sağlamaktadır. Görev yapmakta olan kişilerin iş doyum kapasiteleri çalışmakta oldukları kurum için de öneme sahiptir (Efeoğlu ve Özgen, 2007).

Mesleki doyum, yalnızca çalışan açısından değil aynı anda kurum açısından da önemli görülmektedir. Çünkü meslekten alınan tatmin üretimi olumlu yönde tesir etmektedir. Kişinin işten alacağı doyum yüksek ise, mesleğindeki verimlilik kapasitesi yükselir, düşük ise kişide mesleğe karşı uzaklaşma işe devam etmeme ve işi eksik tamamlama şeklinde durumlar ortaya çıkacağından verim sağlayamayacaktır. Dolayısıyla bütün meslekler için bireyin mesleğinden almış olduğu doyum önem arz etmektedir. Özellikle öğretmenler açısından daha ciddi öneme sahiptir. Öğretmenlerin mesleğinden almış oldukları doyum arttıkça işindeki verimlilikte artacaktır. Öğretmen işinden tatmin duymadığı anda strese girecek ve bunun sonucunda mesleğini yeterince icra edemeyecektir (Başaran, 1992, Akt., Aksoy, 2019). Bireyin mesleğinden duyduğu tatmin yaşantısı üzerine direk etki etmektedir. Bireyin çalışmış olduğu mesleği sevmiyor ise doyumsuzlukta kaçınılmaz olacak ve beraberinde birey mesleğinden kaçmanın başka bir iş bulmak için arayışa girecektir. Bu aşamadaki kişinin sağlık sorunları da olması kaçınılmazdır. Meslekten alınan tatminin yüksek seviyede olması, sıhhatli bir hayat ve kişiye mesleğini benimsemesi ve mesleğinde üretimin yükselmesi, işinden ayrılmak gibi bir istediğinin oluşmamasını sağlayacaktır (Özkalp ve Çiğdem, 2001).

2.7. Mesleki Doyumu Etkileyen Unsurlar

2.7.1. Mesleki Doyumu Etkileyen Bireysel Unsurlar

Meslek doyumunu etkileyen kişisel unsurlar; yaş, cinsiyet, kıdem, eğitim durumu ve medeni durum olarak bahsedilebilir.

Yaş: Çalışanın mesleğe yönelik davranışı ve düşüncesi yaşa göre farklılık gösterebilmektedir. Yaşın artmasıyla beraber personellerin tecrübeleri de yükseldiği için meslek doyum seviyelerinde artış ortaya çıkmaktadır (Eğinli, 2009).

Cinsiyet: Teşkilat çalışanlarının meslek doyum seviyelerini etkileyen faktörlerden bir tanesi de cinsiyettir. Erkek ve kadınların sosyal yaşamlarında ve çalışma hayatında beklentileri değişiklik gösterdiğinden bu taleplerin sağlanma düzeyine bağlı olarak meslek doyum seviyeleri de değişkenlik görülebilmektedir. Kadınların meslek yaşamları sebebiyle çocuklarına ve evine yeterince zaman ayıramaması, meslekten ayrıldıktan sonra çocuklarına ve ev işlerine odaklanmak durumunda olması şeklinde durumların zaman geçtikçe bitkinliğe, mutsuzluk duymasına ve akabinde meslek doyum düzeylerinin azalmasına sebep olabilmektedir (Poyraz ve Kama, 2008).

Kıdem: Personelin yapmış olduğu meslek ile ilgili çalışmış olduğu süre şeklinde vurgulanabilir. Çalışılan vaktin yükselmesiyle meslek tatmini seviyesinin artacağı ileri

sürülmüştür. Bunun nedeni ise yapılan bir araştırmada, artan yıllara beraber bireyin yapmış olduğu meslekte deneyim kazanarak başarıya duygusunun yükseleceği, kurumun eleman ihtiyacının daha iyi düzeyde karşılayacak olunması, personelin örgütle bütünlük sağlaması ve kurumunda çalışanlarına güzel imkanlar sunmasıyla bağdaştırılmıştır (Güven, Bakan ve Yeşil, 2005).

Eğitim Durumu: Meslek doyumunu etkileyen bir diğer unsur kişinin eğitim durumudur. Kişilerin eğitim durumu ile mesleki doyum arasında tek taraflı bir ilişki bulunmamaktadır. Bu ilişki iyi veya kötü şekilde neticelenebilmektedir. Meslektaş olup farklı eğitim durumunda olan bireylerin mesleklerinden duymuş olduğu iş tatmini de değişmektedir. Bireyin eğitim durumu yüksek, icra ettiği mesleği düşükse meslek doyumunu da azalmaktadır (Başaran, 2017). Başka bir durumda ise bireyin eğitim durumunun artması meslekten edinilen memnuniyetin yükselmesine olanak tanımaktadır (Baysal ve Tekarlan, 1987).

Medeni Durum: Evlilik, kadın personelleri hem de erkek personelleri etkileyen ve yükümlülüklerini arttıran bir etmendir. Çalışanların aile hayatlarından memnun olmaları meslek hayatlarındaki mutluluğu da etkilerken bu durum çalışanların meslek tatmini düzeylerini yükseltebilmektedir. Aile yaşamlarında mutlu olmayan çalışanların, meslek yaşamlarında da mutluluk duyamamakta ve bu sebeple mesleki doyumsuzluğu yaşayabilmektedirler (Poyraz ve Kama, 2008).

2.7.2. Mesleki Doyumu Etkileyen Örgütsel Unsurlar

Meslek doyumunu etkileyen örgütsel unsurlar; ücret, terfi olanakları, taktir, mesai saatleri, yönetim tarzı, iletişim, kararlara katılma, iş güvenliği ve denetim şeklinde değinilebilir.

Ücret: Para, kişilerin talep ve gereksinimlerini karşılamasında en önemli araçtır. Bu durum ücretin ciddiyetini yükseltmiştir. Ücret çalışmanın bedelidir. İş görenin vermiş olduğu hizmet karşısında mevcudiyetinin devamını sağlayabilmesi, ihtiyaçlarını karşılaması, hayat standartlarını daha güzel duruma taşıyabilmesi bakımından gerekli olan bir unsurdur. Ücret, ekonomik açıdan emeğinin bedeli, sosyal bakımdan personelin geçim kaynağı, hukuki olarak ise personelin düşünce ve fiziki etkinliklerinin karşılığı olarak nitelendirilmektedir (Dağdeviren, 2007).

Terfi olanakları: Çalışanlar, meslek sahasında daha iyi konumda olmayı ve teşkilatta söz sahibi olmayı talep ederler. Çalışanlar bu amaçlarını sağlayabilmek hedefiyle yeteneklerini ve bilgilerini sergileyerek performanslarını yükseltebilmektedirler. Personeller iş sahalarında olmak istediği pozisyona ulaşabilmek için kariyer edinme ve eğitim görme imkanlarını değerlendirirler. Çalışanlar teşkilat içerisinde yönetici konumuna geçmek ve daha fazla yetkilere ulaşabilmek hedefiyle verimliliklerini ve performans düzeylerini yükselterek çalıştıkları ortamdaki ilişkilerini arttırmayı hedeflemektedirler. Bu açıdan meslek sahasında personellere

yönelik terfi imkanlarının oluşması ve idari pozisyonlara ulaşabilme fırsatının tanınması çalışanların çabalarını ve meslek doyumunu seviyelerini de arttırabilmektedir (Horman, 2010).

Taktir: Mesleki tatmini etkileyen unsurlardan biride taktirdir. Çalışan göstermiş olduğu işin neticesinde yönetim tarafından takdir görmeyi ister. Kurumdaki mesleği ve sorumluluğu ne olursa olsun kişi kendisini nitelikli personel olarak meslektaşları ve yöneticileri tarafından kabul görmesi iş doyumunu da iyi yönde etkilemektedir (Eren, 1998).

Mesai Saatleri: Bireyin meslek sahasındaki mesai saatleri mesleki doyumunu ve performansını etkilemektedir. Mesai saatini beraberinde çalışma imkanları da etkilemektedir. Fiziki koşullar bakımından iyi olmayan iş yerlerinde doyum azalmaktadır (Sabuncuoğlu ve Tüz, 1998).

Yönetim Tarzı: Yöneticilerin davranışları iş görenler açısından pozitif veya negatif etkiye neden olmaktadır. Yöneticinin çalışanına önem ermesi çalışanlar üzerinde iyi yönde etkilemektedir. Yöneticinin iletişim tavrı, olaylara bakış açısı ve üstleri ile olan ilişki durumları mesleki doyumlarını etkilemektedir (Aşan ve Erenler, 2008).

İletişim: Meslek doyumunu etkileyen örgütsel unsurlardan bir diğeri iletişimdir. “ileti gönderenin iletmek istediği anlamı alıcıya bozulmadan iletme çabasıdır”. Yönetici ile çalışan bireyler etkileşim halindeyken empati kurma çabası içerisine girerlerse ilişkilerini daha olumlu şekilde güçlendirme imkanı yaratmış olacaktırlar. Yönetici ve çalışanların birbiri ile sağlamış olduğu etkileşim, problemlerin çözülmesine ve hedeflerin gerçekleşmesine fırsat sağlayacak seviyede olmalıdır (Başaran, 2004).

Kararlara Katılma: Çalışanların yönetsel kararlarda bulunması, bireyleri etkileyen planların ve hükümlerin sağlanmasındaki rollerini yükseltmektedir. Bununla beraber, kişiler mesleklerinden daha iyi seviyede tatmin olmaktadır. Meslek sahasındaki problemlere çözüm üretmeye çalışırlar ve işlerine olan sadakati yükselir (Demir, 2001). Çalışanlara şahsi fikirlerini sunma ve alınan kararlara katılma şansı sağlandığı zaman kendilerine önem verildiğini düşünmektedirler. Yöneticilerin çalışanları ile bir bütün halinde alınan kararlara dahil etmesi personellerinin motivasyonunu ve özgüvenini yükseltmesini, iletişim kanallarının belirginleşmesini ve güçlü performans ortamının hazırlanmasına olanak tanır (Başaran, 2004).

İş güvenliği: çalışmakta olan bireylerin bedensel olarak kendini güvende hissetmesiyle beraber bir yandan ise meslekten çıkarılma korkusunun olup olmaması durumuyla da alakalıdır. Kişiler mesleklerinde en ufak bir hata yaptıkları zaman hemen cezalandırılıyorsa, maaşına kesinti uygulanıyor ise ya da meslekten atılıyorsa işlerinden mutluluk duyması ve tatmin olması mümkün değildir (Başalp, 2001).

Denetim: Mesleki tatmini etkileyen diğeri bir unsur da denetimdir. Çalışan bireyler genelde kendilerinin kontrol edinmesinden hoşlanmazlar. Denetim destekleyici şekilde olduğu

zaman iyi yönde etki ederken, alaycı ve kusur arama içerisinde olduğu zamanda ise çalışanı demoralize olmasına sebebiyet vermektedir (Başaran, 1991).

2.8. Öğretmen

Eğitim fonksiyonlarının temel görevi bir ülkenin nitelikli ve donanımlı insan potansiyelini yetiştirmek ve vatandaşlık eğitimini sağlamaktır. Eğitim sisteminin bu durumu sağlayabilmesi için gerekli olan kişilik modelini, insanların potansiyel gücünü keşfederek, eğitim politikalarını tespit ederek bu doğrultuda hazırlamaktadır (Karagözoğlu, 2003). Toplumların ana kurumlarından birisi olarak kabul edilen eğitim sektörü, bütün cemiyetlerin temel problemlerinin ilk sırasında yer almaktadır. Bu temel problemin baş öznese de öğretmen olarak vurgulanmıştır (Battal,2003).

Öğretmen bir bakıma insan mimarı olarak nitelendirilir, bunun sebebi ise, kişiyi yetiştiren öğretmen özelliklerine bağlı olarak değişmektedir (Çelikten, Yanal ve Yeni, 2005) Öğretmenlerin edinmesi gerekmekte olan alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür seviyesi (Demirel,1999), onun beklenen özelliklerde olup olmadığını tespit eder.

2.8.1. Öğretmenlik Mesleği

Öğretmenlik mesleği tarihte eski zamanlardan bu yana devam etmekte olan bir uğraş alanı olarak nitelendirilse de meslek açısından onaylanmasının geçmişi yakın tarihe uzanmaktadır. Son zamanlarda nitelikli olarak yaşamımızın her kısmında yaşanmakta olan değişimler ve gelişmelere ayak uydurabilen, katkı sağlayabilen kişilere olan ihtiyacı da beraberinde getirmektedir. Meslek olarak öğretmenliğin birey yetiştirmekle sorumlu tek bir meslek grubu kapsamında değerlendirilebilir. Bu yüzden bu mesleği yapacak kişilerin kendi alanlarında nitelikli bir şekilde eğitilmesi ve yetiştirilmesi önem arz etmektedir (Koçak, Macun ve Safalı, 2019).

Meslek olarak öğretmenlik alanı, gelişmekte olan nesillerin vatanına ve milletine faydalı, zeki ve kreatif bir insan ve iyi bir yurttaş olarak yetiştirme sanatı şeklinde vurgulanmıştır. Bu niteliklerle öğretmenlerin yetiştirmiş oldukları bireyler; ülkesini, devletini, kalkındırma ve güçlendirme açısından da yarar sağlayacağı gibi ailesine ve ulusuna huzurlu ve mutlu bir kişi olmasına da olanak tanır. Bu açıdan kişilerin yetişmesi, ülkenin, devletin istikbaline ve kalkınmasına fayda sağlamasının, öğretmenlerin mesleğindeki sergileyecekleri muvaffakiyet durumuna bağlıdır. (Tekışık, 1987).

Milli Eğitim bakanlığına tabi olan öğretmenlerin yetiştirilmesi ve eğitilmesi hususunda ilgili müdürlüğün yapmış olduğu Öğretmen Yeterlilikleri adı altında öğretmen yeterlilikleri üç başlık şeklinde ele alınmıştır. Belirtilen başlıkların; alan bilgisi, pedagojik formasyon diğer adıyla (öğretmenlik meslek bilgisi) ve genel kültür biçiminde üç başlıkta ifade edilmektedir. (Tuzcu, 2019).

Alan bilgisi, ilgili alanın gerektirdikleri becerileri, bilgileri ve davranışları, edinmeyi hedeflemektedir. Aday öğretmenlerin alanıyla ilgili yeterli donanıma sahip olması önemlidir. Öğretimi uygulayacağı türde ve okullarda daha iyi bir hizmet sunabilmesi için alan bilgisinin gerektirdiği niteliklere sahip olması gerekmektedir. Öğretmenler mesleğindeki bu özelliklere ulaştığı zaman yürütmekle görevlendirildiği alanına öğrencilerine vb. eğitim-öğretim sürecine katkı sağlayacaktır (Çetin, 2001).

Pedagojik formasyon dersleri öğretmen adayları veya öğretmenlerin mesleki bilgiyi öğrenebilmelerini hedeflemektedir. Bu alandaki meslek bilgisi derslerini, eğitim ve öğretim sahasındaki aktiviteleri aynı zamanda öğrenme ve öğretme yöntemleri hususunda donanımlı ve yeterli bilgi kapasitesine erişmiş olmasının gerekli olduğu vurgulanmıştır (Yapucuoğlu ve Gündoğdu, 2020).

Öğretmenlerin alanıyla ilgili ve mesleki olarak edinmiş olduğu becerileriyle beraber farklı alanlarda da ekstra bilgiye ihtiyacı doğmaktadır. Öğretmen ve öğretmen adaylarının toplumdaki, dünyadaki gelişmeleri ve değişimleri farkedebilen ve bu durumlara alternatif çözümler tasarlayabilen bir bakış açısına sahip olmaları beklenmektedir. Öğretmen bu özelliklerin yanı sıra öğrencilerine de bu doğrultuda yol göstermesi ve örnek olması önemli görülmektedir (Çelikten, Yanal ve Yeni, 2005).

2.8.2. Beden Eğitimi Öğretmeni

Beden eğitimi öğretmeni bireylerin bedensel, psikolojik, psikomotor ve bilişsel özelliklerinin güçlendirilmesinde öncü olan, alanında yetiştirilmiş eğitimciler olarak geçer (Oğul, 2010).

Beden eğitimi öğretmenleri, öğretim kurumları içerisinde beden eğitimi ve spor etkinliklerinin uygulanmasını sağlayan ve yönlendiren ve geliştirmekte olan bireyler olarak karşımıza çıkmaktadır. Beden eğitimi öğretmeni öğrencilerinin bilişsel, fiziksel, sosyal ve psikomotor açısından bir bütün şeklinde geliştirmesi ve çevresel etmenler ile öğrencinin kişisel niteliklerine yönelik öğretimi planlamadan sorumludur (Demirhan, 2003).

Öğrenciler, çeşitli fiziksel aktivite etkinliklerine katılarak eğlenerek ve yaşlılarıyla oynayarak, paylaşımlar yapıp, kazanmayı kaybetmeyi, amacına ulaşmak için strateji tasarlamayı beden eğitimi ve spor aktiviteleri içerisinde kavramaktadırlar (Ünlü, Sünbül ve Aydos, 2008). Okullarda uygulanan beden eğitimi ve spor derslerindeki önemli hedeflerden biri olarak değerlendirilen öğrencilerin aktivitelere katılarak alışkanlık haline getirmeleri ve hayatları boyunca fiziksel etkinliklere devam edebilmelerini gerçekleştirmektir (Demirhan, 1997).

Okullarda uygulanmakta olan eğitim çalışmalarının hedefi, kişilerin yalnızca bilişsel gelişimine fayda edeceği şeklinde düşünülmemelidir; eğitimdeki amaç, kişilerin bir bütünsel olarak (fiziksel, bilişsel, sosyal, psikomotor) gelişimini sağlamasıdır (Seidentop ve ark., 1986, Akt., Ünlü ve Aydos, 2010). Okullarda bu çalışmaları sağlamak için birçok ders uygulanmaktadır.

Bu uygulanan derslerden bir tanesinde beden eğitimi dersinden oluşmaktadır. Dersin hedefleri istikametinde de beden eğitimi öğretmenin kim olduğu önem arz etmektedir.

Nitelikli olarak beden eğitimi dersinin gerçekleşmesi için donanımlı, liyakatli beden eğitimi öğretmenlerine ihtiyaç duyulmaktadır (Arslan ve Altay, 2008). Beden eğitimi öğretmenin modern eğitim ve öğretim şekline yönelik görevini icra edebilen, öğretim akışını uygulaması bir yana bazı özellikleri de almış olması önemlidir. Öğretmenin okulda sınıflardaki muvaffakiyeti, özellikleri, dersi aktarmadaki yeterliliği, kendisine olan yeterlik hisleri, öğrenme sürecindeki fiziksel aktivitelerin sorumlusu olarak yeterliği, öğrencileri ile olan ilişkilere etki etmektedir (Güçlü, 2002).

Beden eğitimi öğretmenleri, öğrencilerinin beden eğitimi dersleri esnasında uygulamış oldukları aktiviteleri belirlemede de ciddi öneme sahiptir. İlgili müfredattaki programları sosyal ve spor becerileri, sağlıkla alakalı dinç kalmaya odaklı dersler vermeyi uygulamaya geçebilirler. Beden eğitimi öğretmenlerinin günlük ders içeriği esnasında uygulamış olduğu kararlar öğrencilerini ders esnasında derse çekebilme, etkinliğe katılabilme açısından öneme sahiptir (Martin ve Kulinna, 2003).

Bu açıdan ele alındığında; Beden eğitimi öğretmeni, alanında önemli düzeyde bedensel yeteneğe sahip veya konusuna çok hakim bir birey değil, aynı zaman içerisinde kazanımlarını öğrencilerine öğretebilen ve davranış alışkanlığı edinmesini sağlayan kişidir. Bununla beraber beden eğitimi öğretmeni; öğrencilerine karşı ılımlı, hoşgörülü ve onların taleplerini, sağlık durumlarını takip eden birey olarak tanımlanmıştır (Tamer ve Pulur, 2001).

Beden eğitimi öğretmenlerinin sorumlulukları ve görevlerinin eğitim kurumlarından kaynaklanan özel ortamlara bağlı olarak farklılaşabilmektedir. Bu durumları genel açıdan ele aldığımızda ise:

- Beden eğitimi öğretmenlerinin eğitim kurumlarında disiplin problemlerinin ağırlığını ve mesuliyetini üstlenir.
- Okuldaki ve okulun dışındaki spor faaliyetlerinde organizasyonu sağlayan, yöneten ve sorumlu olan bireydir.
- Törenlerin birçok basamağında görevleri bulunmaktadır.
- Okullardaki spor malzemeleri, araç ve gereçlerin, spor tesislerinin kontrolü şeklinde sorumluluğu bulunmaktadır.
- Dersin dışındaki faaliyetlerle okullar arası müsabakalara, turnuvalara katılma ve bu yarışmalara hazırlanma faaliyetleri bulunmaktadır.
- Özellikle spor branşlarında faaliyet gösteren öğrencilerin dersleri, sağlıklarıyla ilgili bir problem çıktığında onların takibini yapar (Özyiğit, 1998, Akt., Atasoy, 2008).

2.9. Öz-yeterlik ve Mesleki Doyum ile İlgili Araştırmalar

Varol (2007) araştırmasında beden eğitimi öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenlik mesleğiyle alakalı öz-yeterliklerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya toplam 1.-2.-3.-4 sınıfta öğrenim gören 138 beden eğitimi öğretmeni aday katılmıştır. Araştırmanın sonucunda ise beden eğitimi öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin öz yeterlik seviyelerinin yüksek olduğu, sınıflar arasında öğrencilerin cinsiyete öz-yeterlik seviyelerinde farklılaşma bulunmamıştır.

Türk (2009) araştırmasında beden eğitimi öğretmenlerinin mesleğine dair öz-yeterlik seviyelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 92 beden eğitimi öğretmeni katılmıştır. Araştırma neticesinde yaş ve okul türü değişkenleri ile öz yeterlik arasında anlamlı fark olmadığı bulunmuş, cinsiyet, yerleşim yeri, öğretim basamağı, medeni durum değişkenleri ile öz yeterlik seviyeleri arasında anlamlı farklılaşma olduğu bulunmuştur.

Cengiz ve İnce'nin (2013) ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin okul sonrası fiziksel aktivite öz-yeterlik, personel ve ebeveyn etkisi algılarını okul çevresi ve cinsiyet değişkenlerine göre incelenmesi amacıyla fiziksel aktivite olanakları düşük olan A okulu ve fiziksel aktivite olanakları yüksek olan B okulu şeklinde toplamda, 224 kadın ve 206 erkek olmak üzere 430 ilköğretim ikinci kademe öğrencisi çalışmaya katılmış, elde edilen neticeler sonucunda B okulu lehine okullar arasında anlamlı fark bulunmuştur, fiziksel aktivite olanakları yüksek olan ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin daha yüksek değerlerde okul sonrası fiziksel aktivite öz-yeterlik, personel ve aile etkisine sahip olduğunu gösterdiği tespit edilmiştir.

Kantarcıoğlu'nun (2018) Kütahya merkezde görev yapan beden eğitimi öğretmenleri ile taşrada görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki öz yeterliliklerinin incelenip karşılaştırılması amacıyla yapmış olduğu araştırma, 35 kadın 85 erkek toplamda 120 beden eğitimi öğretmenine uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre merkezde görev yapan beden eğitimi öğretmenleri ile taşrada görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki öz yeterlilik düzeyleri arasında bir farklılık bulunmamıştır.

Honorio, Calixto, Antonio ve Purificacion (2010) İspanya'da aritmetik problem çözümünün öz yeterlilik inancı ile ilişkisini incelemek amacıyla yapmış olduğu çalışmada toplam 268 öğrenciyi kapsayan bir araştırma uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öz yeterlilik inancı ile aritmetik problem çözme becerileri arasında pozitif yönlü bir etkileşim olduğu tespit edilmiştir.

Flores'in (2013) Filipinler'de öz yeterlilik inancı ile öğrencilerin performansları arasındaki etkileşimi incelemek için yapmış olduğu çalışmasında araştırmacının elde ettiği sonuçlar öz yeterlilik inancının artmasının öğrencilerin performanslarını, başarılarını yükselten bir durumda olduğunu vurgulamaktadır. 211 öğrenci ile yapılmış olan görüşmelerde öz

yeterlilik inancının yüksek olmasının özellikle yazma performansı üzerinde önemli ölçüde olumlu etkilerinin olduğu tespit edilmiştir.

Bleidorn, Arslan, Denissen, Rentfrow, Gebauer, Potter ve Gosling (2016) öz yeterlik hakkındaki çalışmalarında 48 ülkeyi kapsayan incelemelerde bulunmuşlardır. Çalışma neticesinde öz yeterliğin yaş ve cinsiyetle ilişkili olduğu yaş arttıkça öz yeterlik yükselmekte ve erkeklerin öz yeterlik seviyeleri kadınlara göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu sonucun meydana çıkmasında benlik saygısının belirleyici rolleri olduğunu araştırmanın dikkat çeken neticeleri arasında yer edinmiştir.

Küçükbiş'in (2013) beden eğitimi öğretmenlerinin iş tatmini düzeyleri ile yaşam tatmini düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapmış olduğu çalışmaya Şanlıurfa ilinde görev yapan 308 beden eğitimi öğretmeni katılmıştır. Netice olarak beden eğitimi öğretmenlerinin yaşam tatmini düzeylerinin orta seviyede, içsel tatmin düzeylerinin iyi seviyede, dışsal tatmin düzeylerinin ise orta düzeyde olduğu değerlendirilmiştir.

Güler'in (2018) Kocaeli il genelinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin zaman yönetimi becerileri belirleme ve iş doyumları arasındaki ilişkiyi inceleme amacıyla yapmış olduğu çalışmada, 124 kadın 138 erkek toplamda 262 beden eğitimi öğretmeni belirlenmiştir. Sonuç olarak beden eğitimi öğretmenlerin yüksek seviyede zaman yönetimi becerilerine ve iş doyumuna sahip oldukları gözlenmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin zaman yönetimi becerileri ile iş doyumunu arasında düşük düzeyinde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Lee ve Wilbur'un (1985) Amerika Birleşik Devletlerinde, yaş ile iş tatmini arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapmış olduğu araştırmasında toplamda 1707 kamu çalışanı katılmıştır. 30 yaş altı, 30-49 yaş arası ve 50 yaş üzeri çalışanlarda yaptıkları çalışmada yaş arttıkça iş tatmininin arttığını; 30 yaş altındakilerin ise işlerinin özelliklerinden dolayı diğer yaş gruplarına kıyasla daha düşük iş tatmini puanlarının olduğunu vurgulamışlardır.

Wiggins'in (1984) Amerika Birleşik Devletlerinde, okul danışmanlarının iş tatmini ile ilgili kişilik ve çevresel faktörler amacıyla yapmış olduğu araştırmasına, 67 kadın ve 56 erkek toplamda 123 katılımcı sağlamıştır. Araştırma bulgularında ise, çalışma süresi, kişilik ve yaş değişkenin iş tatminini açıklamakta anlamlı olmadığını, öte yandan mesleki kıdem ve çalışma ortamı uyumu ile pozitif yönde bir ilişki olduğunu tespit edilmiştir.

Demirsoy (2009) araştırmasında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş tatmini ve örgütsel bağlılıklarını tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda ise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki kıdeme göre örgütsel bağlılık seviyeleri arasında ve aynı okulda çalışma senesi ile mesleki tatmin seviyeleri arasında anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır.

Çelik (2010) araştırmasında özel okullarda ve resmi okullarda görevli beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş tatmin seviyelerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma neticesinde

kolejlerde görevli beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş tatmin seviyeleri, resmi okullarda görevli beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden yüksek olduğu, kıdem yılı ve gelir düzeyi değişkenlerinde ise, iş tatmin seviyelerinde anlamlı farklılık olmadığı, yaş, cinsiyet ve medeni durum değişkenlerinde de anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Karaca (2001) araştırmasında mesleki tatmininin örgütsel bağlılık üstündeki etkisini incelemek için özel sektör ve Kamu sektöründe en fazla personel çalıştıran kurumlar ele almıştır. Özel ve kamu sektör arasında meslek tatmininin örgütsel bağlılık üstündeki etkisi iki sektör arasında kıyaslanarak incelenmiştir. Araştırma neticesinde iki kurumun karşılaştırılmasına bakıldığında kamu sektöründeki personellerin örgütsel bağlılıkları özel sektör personellerine oranla daha yüksek çıktığı tespit edilmiştir.

Tok ve Bacak (2013) araştırmasında öğretmenlerin meslek tatmini ile yöneticilerin dönüşümcü liderlik stilleri arasındaki bağlamı incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda ise okul yöneticilerinin nitelikleri ile ilköğretim okullarında görevli öğretmenlerin arasında düşük seviyede ilişki olduğu bulunmuştur.

Kuzulugil (2012) araştırmasında hastanelerde görev yapan farklı meslekteki gruplarının mesleki doyumunu etkileyen faktörleri incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma neticesinde hem, hemşire ve destek görevlilerinin mesleki doyuma tesir eden unsurların birbirlerinden epeyce farklı olduğu görülmüştür. Elde edilen neticelere göre yönetici ve işgören kademelerindeki personellerin beklentilerinin birbirlerinden anlamlı derecede farklı olduğu vurgulanmıştır. Görevlilerin hizmet mesaisi, eğitim düzeyi ve cinsiyet gibi değişkenlerin de mesleki doyum üzerinde anlamlı etkisi saptanmıştır.

Bozanoğlu (2020) araştırmasında öğretmenlerde iş yeri arkadaşlığı, iş doyumunu ve örgütsel huzur ilişkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya farklı branşlardan 541 öğretmen katılmıştır. Çalışma neticesinde iş yerindeki arkadaşlığının hem doğrudan hem de mesleki doyum aracılığıyla dolaylı yoldan öğretmenlerin örgütsel huzur algılarını etkilediği sonucu görülmüştür. Örgütsel huzuru yükseltebilmek için öğretmenlerin iş yeri arkadaşlıklarının ile mesleki doyumlarının önemli olduğu neticesine varılmıştır.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın modeli betimsel tarama modelindedir. Bir grubun vurgulanan niteliklerini tespit etmek amacıyla verilerin toplanmasını hedefleyen çalışmalar tarama yöntemi olarak bu araştırma türü kapsamına girmektedir. Eğitim kısmındaki araştırmada, en çok kullanılan betimsel metot tarama çalışmasından oluşmaktadır. (Büyüköztürk, Akgün, Demirel, Karadeniz ve Çakmak, 2016).

3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Bu araştırmanın evrenini Mersin ilinde çalışan beden eğitimi öğretmenleri oluştururken, örneklemini Mersin ili merkez ilçelerde devlet okulları ve özel okullar bünyesinde görevli 135 Kadın (30 yaş ve altı; n=69, 31-35; n=31, 36-40; n=13, 41-46; n=21, 47 yaş ve üstü; n=1) ve 167 erkek (30 yaş ve altı; n=55, 31-35; n=47, 36-40; n=22, 41-46; n=34, 47 yaş ve üstü; n=9) olmak üzere toplam 302 beden eğitimi öğretmeni (%44,7; n=135 kadın ve %55,3; n=167) gönüllü olarak katılmıştır.

Örneklem seçiminde kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Burada amaç kolayca ulaşılabilir birimlerin seçilmesiyle örneklemin oluşturulmasıdır ve isteyen herkesin örneklem içerisine dahil edilmesidir (Ural ve Kılıç, 2006). Kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi, çalışmaya çabukluk ve pratiklik sağlar. Bu nedenle yöntemde araştırmacı, kendisine erişilmesi kolay, çalışmaya gönüllü (istekli) bireyler üzerinden yapılan örneklemeden değerlendirir (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s.112, Akt., Narin, 2007).

Tablo 3.1.
Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Kadın	135	44.7
	Erkek	167	55.3
Yaş	30 Yaş ve Altı	124	41.1
	31-35	78	25.8
	36-40	35	11.6
	41-46	55	18.2
	47 Yaş ve Üstü	10	3.3
Okul Türü	Devlet Okulu	238	78.8
	Özel Okul	64	21.2
Öğretim Kademesi	Ortaokul	185	61.3
	Lise	117	38.7
Mesleki Kıdem Yılı	1-5 Yıl	143	47.4
	6-10 Yıl	74	24.5
	11-15 Yıl	37	12.3
	16-20 Yıl	25	8.3
	21 Yıl ve Üzeri	23	7.6
Pandemi Döneminde Meslek Açısından Verimli Hissetme	Evet	213	70.5
	Hayır	89	29.5

'Tablo 3.1. (devamı)'			
Ders Saatleri Dışında Öğrencilerle Fiziksel Aktivite İçin İletişim Kurma	Evet	151	50.0
	Hayır	151	50.0
EBA Platformundan Haftalık girilen ders Saati	15 Saat	113	37.3
	15-20 Saat	86	28.5
	20-25 Saat	55	18.2
	25-30 Saat	48	15.9
EBA Platformundan Haftalık Olarak Derse Bağlanan Öğrenci Sayısı	5 ve Altı	63	20.9
	6-10 Arası	82	27.2
	11-18 Arası	75	24.8
	19-24 Arası	23	7.6
	25 ve Üzeri	59	19.5

Tablo 3.1'de elde edilen bulgulara göre araştırmaya katılan 302 Beden eğitimi öğretmenin 135'inin (%44.7) kadın katılımcı ve 167'sinin (%55.3) erkek katılımcı olduğu gözlenmiştir. Katılımcıların yaşlarına bakıldığında 30 yaş ve altı aralığında olduğunu belirten 124 (% 41,1) katılımcı, 31-35 yaş aralığında olduğunu belirten 78 (% 25,8), 36-40 yaş aralığında olduğunu belirten 35 (%11,6), 41-46 yaş olduğunu belirten 55 (%18,2), 47 yaş ve üstü olduğunu belirten 10 (%3,3) katılımcı olarak görülmektedir. Okul türünde ise devlet Okulunda görev yapan beden eğitimi öğretmeni sayısı 238 (%78.8), özel okulda görev yapan beden eğitimi öğretmeni sayısı 64 (%21.2) olarak saptanmıştır. Öğretim Kademesinde bakıldığında ortaokul kademesinde görev yapan beden eğitimi öğretmeni sayısı 185 (%61.3), lise kademesinde görev yapan beden eğitimi öğretmeni sayısı 117 (%38.7) olarak tespit edilmiştir. Mesleki kıdem yılına bakıldığında 1-5 yıl aralığında görev yapan 143 (%47.4), 6-10 yıl aralığında görev yapan 74 (%24.5), 11-15 yıl aralığında görev yapan 37 (%12.3), 16-20 yıl aralığında görev yapan 25 (%8.3) ve 21 yıl ve üzeri olarak görev yapan 23 (%7.6) öğretmen olduğu görülmektedir. Pandemi Döneminde meslek açısından verimli hissetme durumuna verilen cevaplarda evet seçeneğinde 213 (%70.5) katılımcı, hayır seçeneğinde ise 89 (%29.5) katılımcı görüş bildirmiştir. Ders saatleri dışında öğrencilerle fiziksel aktivite için iletişim kurma durumuna ise evet seçeneğini 151 (%50.0) katılımcı, hayır seçeneğini de 151 (%50.0) katılımcı değerlendirmiştir. Eğitim Bilişim Ağı (EBA) platformundan girilen haftalık ders saati durumunda 15 saat olarak belirten 113 (%37.3), 15-20 Saat olarak belirten 86 (%28.5), 20-25 Saat olarak belirten 55 (%18.2), 25 30 Saat olarak belirten 48 (%15.9), beden eğitimi öğretmeni gözlenmiştir. Eğitim Bilişim ağı (EBA) platformundan haftalık olarak derse bağlanan öğrenci sayısı durumunda ise 5 ve altı öğrencisi olan 63 (%20.9), 6-10 arası öğrencisi olan 82 (%27.2), 11-18 arası öğrencisi olan 75 (%24.8), 19-24 arası öğrencisi olan 23 (%7.6), 25 ve üzeri öğrencisi olan 59 (%19.5) beden eğitimi öğretmeni olduğu tespit edilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Demografik Bilgi Formu; Beden eğitimi öğretmenlerine; yaş, cinsiyet, okul türü, öğretim kademesi, mesleki kıdem yılı, kendini verimli hissetme durumu, EBA'da haftalık derse girme, EBA'da haftalık derse bağlanan öğrenci sayısı ve ayrıca öğrencilerinin ders saatleri dışında fiziksel aktiviteler ile ilgili iletişim kurma durumu hakkında soruları cevaplamaları istenmiştir. Cevapların titizlikle değerlendirileceği araştırma bilimsel amacı dışında kullanılmayacağı ve isim soyisim belirtilmesine gerek olmadığı demografik bilgi formu ile ölçeklerde ayrıca belirtilmiştir.

Minnesota iş tatmini ölçeği; Weiss, Dawis, England ve Lofquist (1967) tarafından geliştirilen ve Akkamış (2010) tarafından uyarlanan ölçek toplamda 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçek; içsel tatmin, dışsal tatmin, genel (toplam) tatmin alt boyutlarından oluşmaktadır. İçsel Tatmin 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 20 (12 madde) maddelerini kapsamaktadır. Dışsal Tatmin ise 5, 6, 12, 13, 14, 17, 18, 19 (8 madde) maddelerini kapsamakta olup, elde edilen puanların içsel tatmin için 12'ye bölünerek, dışsal tatmin için 8'e bölünerek hesaplanmaktadır. Genel tatmin toplam puanın hesaplaması ise 20 maddeden oluşmakta olan ölçeğin ve elde edilen puanların tümünün toplanarak 20'ye bölünmesiyle hesaplanmaktadır. İçsel tatmin: başarı, tanınma veya takdir görme, mesleğin kendisi, mesleğin sorumluluğu, yükselme ve terfiye bağlı görev değişikliği gibi mesleğin içsel özelliğine ilişkin tatminkarlıkla alakalı öğelerden oluşmaktadır. Dışsal tatmin ise işletme politikası ile yönetimi, denetim şekli, yönetici, çalışma ve astlarla ilişkiler, mesai koşulları, ücret gibi mesleğin çevresine ait nitelikleri kapsamaktadır. Anket 5'li Likert tipi ölçekten oluşmakta seçenekler ise (1.Hiç memnun değilim, 2.Memnun Değilim, 3.Kararsızım, 4.Memnunum, 5.Çok Memnunum) şeklinde her bir soru için bir seçenek işaretlenerek değerlendirilmektedir (Bektaş, 2012). Ölçek formundaki faktörlerin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları; içsel tatmin faktörü için .86, dışsal tatmin faktörü için .80, genel (toplam) tatmin puanı faktörü için .90 olduğu gözlenmiştir.

Bu araştırma da bulunan Minnesota İş Tatmini ölçeği Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayıları içsel tatmin için .90, dışsal tatmin için .81, genel (toplam) tatmin puanı için .92 olarak tespit edilmiştir.

Beden Eğitimi öğretmenlerinin fiziksel aktivite öz-yeterlik ölçeği; Martin ve Kulinna (2003) tarafından geliştirilen ve Gençay (2009) tarafından uyarlanması yapılan ölçek toplam 15 maddeden oluşmaktadır. Ölçek; öğrenci, boşluk (alan), zaman, kurum alt boyutlarından oluşmaktadır. Öğrenci boyutu, öğrencilerin çok fazla fiziksel aktivite içeren derslerden hoşlanmadığı, değer vermediği veya derse katılmak istemediği durumlarda öğretmenlerin fiziksel olarak dersleri aktif öğretme konusundaki yeterliliğini yansıtmaktadır. Boşluk (Alan) boyutu, öğretmenlerin fiziksel olarak aktif dersler vermekte zorlandıklarına dair (küçük tesisler veya çok fazla öğrenci nedeniyle yeterli alana sahip olunmaması) yeterlik

algılarını yansıtmaktadır. Zaman boyutu, öğretmenlerin, bireysel dersler sırasında, hafta veya dönem boyunca, yüksek düzeyde fiziksel aktiviteye sahip dersleri yeterince öğretmek için yeterli zamanları olmadığındaki yeterliliklerini göstermektedir. Son olarak, kurum boyutu, öğretmenlerin fon, ekipman ve okul desteğinin eksikliğini fiziksel olarak dersleri aktif öğretme yeteneklerine engel teşkil ettiğine dair inançlarını temsil eden sorulardan oluşmaktadır. Ölçeğin yanıtlanması sırasında öğretmen şu açıklamayı (*Aşağıdaki koşullar düşünüldüğünde dersinizin büyük bir kısmını fiziksel olarak aktif yapabilme konusunda kendinizden ne kadar eminsiniz?*) okuyarak tüm maddeleri yanıtlar. Bu tez çalışmasında verilen açıklamanın en başına ek olarak "Pandemi dönemi içinde" ifadesini koyulmuştur. Ölçek yanıtlanırken kullanılan Likert ölçeği -%0 Hiç emin değilim ile %100 Çok fazla eminim şeklinde 11 sayıdan (%0, %10, %20, %30, %40, %50, %60, %70, %80, %90, %100) her bir soru için bir tanesi seçilerek derecelendirme sistemiyle değerlendirilmektedir. Alt boyutlardan elde edilen yüksek puanlar yüksek öz yeterliği ifade etmekte ve ölçekten toplam puan alınmamaktadır. Ölçek formundaki faktörlerin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları; Öğrenci faktörü için ,88. Boşluk (Alan) faktörü için ,84, Zaman faktörü için ,79, Kurum faktörü için ,86 olduğu görülmüştür.

Bu araştırma da bulunan, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Fiziksel Aktivite Öz-yeterlik Ölçeği Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayıları öğrenci için ,86, boşluk(alan) için ,55, zaman için ,62, kurum için ,75 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 3.2.
İş Tatmini ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öz Yeterlik Ölçeklerinin Alt Boyutlara İlişkin Cronbach's Alpha İç Tutarlılık Katsayıları

Ölçekler	Alt Boyutlar	Madde Sayıları	Bu Tez Çalışmasına Ait Cronbach's Alphalar	Orijinal Çalışmaya Ait Cronbach's Alphalar
İş Tatmini Ölçeği	İçsel Tatmin	12	.90	.86
	Dışsal Tatmin	8	.81	.80
	Toplam Tatmin Puanı	20	.92	.90
Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği	Öğrenci	4	.86	.88
	Boşluk (Alan)	3	.55	.84
	Zaman	4	.62	.79
	Kurum	4	.75	.86

Tablo 3.2'de yer alan bulgulara göre bu araştırma kapsamında tespit edilen Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayılarının, Minnesota İş Tatmini Ölçeği içsel tatmin alt boyutu için ,90, dışsal tatmin alt boyutu için ,81, genel (toplam) tatmin puanı için ,92 olarak bulunmuşken;

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Fiziksel aktivite Öz-yeterlik Ölçeği'nin öğrenci alt boyutu için .86, boşluk (alan) alt boyutu için .55, zaman alt boyutu için .62, kurum alt boyutu için .75 olarak bulunmuştur. Minnesota iş tatmini ölçeği formundaki faktörlerin Cronbach's alpha iç tutarlılık katsayıları; içsel tatmin faktörü için .86, dışsal tatmin faktörü için .80, genel (toplam) tatmin puanı faktörü için .90 olduğu gözlenmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel aktivite öz-yeterlik ölçeği formundaki faktörlerin Cronbach's alpha iç tutarlılık katsayıları; öğrenci faktörü için, 88. boşluk (alan) faktörü için .84, zaman faktörü için .79, kurum faktörü için .86 olduğu görülmüştür.

3.4. Veri Toplama Süreci/İşlem

Yapılması planlanan tezin veri toplama aşamasına geçmeden önce, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik kurulundan 05/04/2021 tarihinde gerekli onay alınmıştır. Mersin İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gereken araştırma izninin de alınmasından sonra Mersin ili merkez ilçelerinde (Yenişehir, Mezitli, Akdeniz, Toroslar) görev yapan beden eğitimi öğretmenlerine uygulanmıştır. Verilerin toplama süreci 2020-2021 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde salgın dönemi sebebiyle uzaktan eğitim olarak uygulandığı için yüz yüze yerine çevrim içi formlara aktarılmış ve gerekli bilgilendirme metinleriyle anketlerin çevrim içi olarak elektronik ortamda toplanması sağlanmıştır.

Verilerin toplanması aşamasında ise salgın döneminin devam ediyor olması sebebiyle sadece Mersin ili merkez ilçelerindeki beden eğitimi öğretmenlerinin zümre gruplarına gerekli izinler sağlandıktan sonra çeşitli sosyal ağ grupları aracılığı ve Eğitim Bilişim Ağı (EBA) platformunda mesai saatlerinde çevrim içi link paylaşılarak toplanması sağlanmıştır. Anketi tamamlama süresi yaklaşık 5 ile 7 dakika aralığında anketlere cevap verildiği gözlenmiştir. Google formlar, anket hazırlama için kullanılan en popüler çevrimiçi platform olduğundan, bu tez kapsamında da aynı platform kullanılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde öncelikle tanımlayıcı istatistikler hesaplanmıştır. Analizlerde SPSS 21 istatistik paket programı kullanılmıştır. Verilerin dağılımı için yapılan normallik analizleri sonucunda verilerin normal dağılmadığı görülmüştür. Bu nedenle yapılan analizlerde parametrik olmayan testlerden bağımsız iki grubun ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann-Whitney U, ikiden fazla bağımsız grubun ortalamaları arasında anlamlı fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Kruskal-Wallis testi ve Spearman Korelasyon analizi uygulanmıştır.

4. BULGULAR

Tablo 4.1.

Ölçekler ve Alt Boyutlarına İlişkin Normallik Testi Sonuçları

Ölçekler ve Alt Boyutları	N	Kurtosis \pm SS	Skewness \pm SS
İçsel Tatmin	302	2.643 \pm .280	-1.213 \pm .140
Dışsal Tatmin	302	.893 \pm .280	1.582 \pm .140
İş Tatmini Ölçeği	302	2.172 \pm .280	-1.005 \pm .140
Öğrenci	302	1.043 \pm .280	-1.725 \pm .140
Boşluk (Alan)	302	.741 \pm .280	-1.896 \pm .140
Zaman	302	1.319 \pm .280	-2.013 \pm .140
Kurum	302	-1.632 \pm .280	-1.154 \pm .140
Öz yeterlik Ölçeği	302	.970 \pm .280	1.729 \pm .140

Tablo 4.1’de Kurtosis (Çarpıklık) ve Skewness (Basıklık) değerleri -1.5 ile +1.5 olduğu zaman verilerin normal dağıldığını vurgularken (Tabachnick ve Fidell, 2013), bu araştırmada veriler normal dağılım göstermediği için non-parametrik testler uygulanmıştır.

Tablo 4.2.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarından Elde Ettikleri Puanlara Ait Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Ölçekler	Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS
İş Tatmini Ölçeği	İçsel Tatmin	Kadın	135	4.00	.938
		Erkek	167	3.54	.975
	Dışsal Tatmin	Kadın	135	3.56	.889
		Erkek	167	3.51	1.07
	Toplam Tatmin Puanı		302	3.74	.997
Fiziksel Aktivite Öz- Yeterlik Ölçeği	Öğrenci	Kadın	135	3.51	2.96
		Erkek	167	4.12	3.11
	Boşluk (Alan)	Kadın	135	6.98	2.08
		Erkek	167	7.09	1.89
	Zaman	Kadın	135	6.59	2.62
		Erkek	167	6.47	2.72
	Kurum	Kadın	135	4.89	3.17
		Erkek	167	5.51	3.12

Tablo 4.2’ de yer alan bulgulara göre beden eğitimi öğretmenlerinin “Minnesota İş Tatmini” ve “Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik” ölçeklerindeki alt boyutlara ilişkin bulgulara göre içsel tatminlik alt boyutunda (\bar{X} = K=4.00, E=3.54), dışsal tatminlik alt boyutunda (\bar{X} = K=3.56, E=3.51), toplam tatminlik alt boyutunda (\bar{X} = 3.74, N=302), öğrenci alt boyutunda (\bar{X} = K=3.51, E=4.12), boşluk (alan) alt boyutunda (\bar{X} = K=6.98, E=7.09), zaman alt boyutunda (\bar{X} = K=6.59, E=6.47) ve kurum alt boyutunda (\bar{X} = K=4.89, E=5.51) ortalama değerlere ulaşılmıştır.

Tablo 4.3.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz- Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarından Elde Ettikleri Puan ile Cinsiyet Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	Ortalama Sıra	Z	U	P
İş Tatmini Ölçeği	İçsel Tatmin	Kadın	135	158.56	- 1.59	18.001	0.23
		Erkek	167	145.79			
	Dışsal Tatmin	Kadın	135	159.02	- 1.43	10.257	0.29
		Erkek	167	145.42			
	Toplam Tatmin Puanı	Kadın	135	158.74	-1.53	10.805	0.25
		Erkek	167	145.64			
Fiziksel Aktivite Öz- Yeterlik Ölçeği	Öğrenci	Kadın	135	142.00	- 1.71	9.990	0.09
		Erkek	167	159.17			
	Boşluk (Alan)	Kadın	135	148.62	-0.59	7.482	0.64
		Erkek	167	153.83			
	Zaman	Kadın	135	152.61	- 0.96	10.559	0.38
		Erkek	167	150.59			
Kurum	Kadın	135	141.84	- 1.74	9.968	0.14	
	Erkek	167	159.30				

$p < 0.05$

Tablo 4.3'de yer alan bulgulara göre beden eğitimi öğretmenlerinin Minnesota iş tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik ölçek alt boyutlarının Mann Whitney U testi sonuçlarında kadınlar ve erkekler arasında herhangi bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Tablo 4.4.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarından Elde Ettikleri Puanlar ile Okul Türü Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	Okul Türü	N	Ortalama Sıra	Z	U	P
İş Tatmini Ölçeği	İçsel Tatmin	Devlet Okulu	238	149.87	-1.37	6.856	0.28
		Özel Okul	64	157.55			
	Dışsal Tatmin	Devlet Okulu	238	148.55	-1.21	6.914	0.38
		Özel Okul	64	162.47			
	Toplam Tatmin Puanı	Devlet Okulu	238	149.34	-1.28	6.879	0.32
		Özel Okul	64	159.51			
Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği	Öğrenci	Devlet Okulu	238	156.88	-2.08	6.334	0.07
		Özel Okul	64	131.48			
	Boşluk (Alan)	Devlet Okulu	238	151.01	-0.58	7.260	0.58
		Özel Okul	64	151.63			
	Zaman	Devlet Okulu	238	151.81	-0.81	7.119	0.47
		Özel Okul	64	150.34			
Kurum	Devlet Okulu	238	152.91	-1.10	6.940	0.43	
	Özel Okul	64	146.25				

$p < 0.05$

Tablo 4.4'de yer alan bulgulara göre Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik ölçek alt boyutlarının okul türü değişkenine göre

yapılan Mann Whitney U Testi sonucunda okul türü değişkenine göre alt boyutlara ilişkin anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanmamıştır.

Tablo 4.5.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarından Elde Ettikleri Puanlar ile Öğretim Kademesi Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Ölçekler	Alt boyutlar	Öğretim Kademesi	N	Ortalama Sıra	Z	U	P
İş Tatmini Ölçeği	İçsel Tatmin	Ortaokul	185	153.98	-0.77	10.297	0.53
		Lise	117	147.58			
	Dışsal Tatmin	Ortaokul	185	154.46	-0.92	10.176	0.40
		Lise	117	146.81			
	Toplam Tatmin Puanı	Ortaokul	185	154.17	-0.83	10.248	0.48
		Lise	117	147.27			
Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği	Öğrenci	Ortaokul	185	149.14	-0.67	10.331	0.53
		Lise	117	155.28			
	Boşluk (Alan)	Ortaokul	185	151.18	-0.43	10.511	0.68
		Lise	117	152.00			
	Zaman	Ortaokul	185	149.18	-0.59	10.392	0.57
		Lise	117	155.18			
	Kurum	Ortaokul	185	151.25	-0.30	10.602	0.77
		Lise	117	151.90			

$p < 0.05$

Tablo 4.5'de elde edilen bulgulara göre Mann Whitney U Testi sonucunda öğretim kademesi değişkenine göre alt boyutlara ilişkin anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanmamıştır ($p > 0.05$).

Tablo 4.6.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarından Elde Ettikleri Puanlar ile Verimli Hissetme Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Ölçekler	Alt boyutlar	Verimli Hissetme	N	Ortalama Sıra	Z	U	P
İş Tatmini Ölçeği	İçsel Tatmin	Evet	213	146.62	-1.63	8.437	0.22
		Hayır	89	163.19			
	Dışsal Tatmin	Evet	213	146.09	-1.76	8.325	0.13
		Hayır	89	164.46			
	Toplam Tatmin Puanı	Evet	213	146.40	-1.68	8.392	0.18
		Hayır	89	163.69			
Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği	Öğrenci	Evet	213	158.73	-2.24	7.939	0.04*
		Hayır	89	134.21			
	Boşluk (Alan)	Evet	213	153.04	-0.99	8.800	0.34
		Hayır	89	150.86			
	Zaman	Evet	213	152.51	-0.41	9.202	0.70
		Hayır	89	149.09			
	Kurum	Evet	213	154.28	-0.98	8.807	0.38
		Hayır	89	144.84			

$p < 0.05$

Tablo 4.6'da elde edilen bulgulara göre pandemi döneminde mesleki açıdan verimli hissetme değişkenine göre alt boyutlara ilişkin sonuçlarda öğrenci alt boyutunda ($p=0.04$) anlamlı derecede farklılaşma olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Diğer alt boyutlara ilişkin ise anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 4.7.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarından Elde Ettikleri Puanlar ile İletişim Kurma Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	Ders Dışı İletişim Kurma	N	Ortalama Sıra	Z	U	P
İş Tatmini Ölçeği	İçsel Tatmin	Evet	151	147.06	-1.08	10.647	0.35
		Hayır	151	155.94			
	Dışsal Tatmin	Evet	151	144.75	-1.53	6.871	0.27
		Hayır	151	158.26			
	Toplam Tatmin Puanı	Evet	151	146.13	-1.26	6.392	0.32
		Hayır	151	156.86			
Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği	Öğrenci	Evet	151	163.62	-2.43	9.571	0.02*
		Hayır	151	139.38			
	Boşluk (Alan)	Evet	151	147.96	-1.16	24.250	0.49
		Hayır	151	155.03			
Zaman	Evet	151	148.09	-1.12	10.571	0.51	
	Hayır	151	154.91				
Kurum	Evet	151	146.20	-1.10	10.572	0.41	
	Hayır	151	156.80				

$p<0.05$

Tablo 4.7'de elde edilen bulgulara göre beden eğitimi öğretmenlerinin ders saati dışında fiziksel aktivite için öğrencilerle iletişim kurma durumu incelendiğinde, yapılan Mann Whitney U Testi sonucunda öğrenci alt boyutunda ($p=0.02$) anlamlı düzeyde fark olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Diğer alt boyutlara ilişkin ise anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 4.8.
Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarından Elde Ettikleri Puanlar ile Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	Yaş	N	Ortalama Sıra	χ^2	P
İş Tatmini Ölçeği	İçsel Tatmin	30 yaş ve altı	124	153.02	3.29	0.64
		31-35 yaş	78	146.19		
		36-40 yaş	35	134.99		
		41-46 yaş	55	155.14		
		47 yaş ve üzeri	10	131.20		
	Dışsal Tatmin	30 yaş ve altı	124	105.90	5.14	0.35
		31-35 yaş	78	96.82		
		36-40 yaş	35	135.75		
		41-46 yaş	55	156.33		
		47 yaş ve üzeri	10	90.97		
	Toplam Tatmin Puanı	30 yaş ve altı	124	155.35	4.03	0.52
		31-35 yaş	78	147.00		
		36-40 yaş	35	141.45		
		41-46 yaş	55	155.61		
		47 yaş ve üzeri	10	151.03		
Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği	Öğrenci	30 yaş ve altı	124	144.53	4.66	0.37
		31-35 yaş	78	148.09		
		36-40 yaş	35	157.26		
		41-46 yaş	55	168.00		
		47 yaş ve üzeri	10	174.08		
	Boşluk (Alan)	30 yaş ve altı	124	149.97	5.37	0.32
		31-35 yaş	78	162.56		
		36-40 yaş	35	153.13		
		41-46 yaş	55	138.39		
		47 yaş ve üzeri	10	157.60		
	Zaman	30 yaş ve altı	124	155.58	5.97	0.32
		31-35 yaş	78	150.19		
		36-40 yaş	35	150.11		
		41-46 yaş	55	144.20		
		47 yaş ve üzeri	10	156.23		
Kurum	30 yaş ve altı	124	153.88	4.11	0.65	
	31-35 yaş	78	149.12			
	36-40 yaş	35	145.88			
	41-46 yaş	55	155.21			
	47 yaş ve üzeri	10	139.83			

p<0.05

Tablo 4.8'de yer alan bulgulara göre alt boyutlara ilişkin Kruskal Wallis testi sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlikleri ile mesleki doyum düzeylerinin; yaş değişkenine göre bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır (p>0.05).

Tablo 4.9.
Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarından Elde Ettikleri Puanlar ile Meslekteki Kıdem Yılına Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	Meslekteki Kıdem Yılı	N	Ortalama Sıra	χ^2	P
İş Tatmini Ölçeği	İçsel Tatmin	1-5 yıl	143	142.80	4.40	0.51
		6-10 yıl	74	142.49		
		11-15 yıl	37	155.82		
		16-20 yıl	25	142.86		
		21 yıl ve üzeri	23	151.56		
	Dışsal Tatmin	1-5 yıl	143	159.73	4.82	0.40
		6-10 yıl	74	140.63		
		11-15 yıl	37	143.23		
		16-20 yıl	25	148.78		
		21 yıl ve üzeri	23	151.55		
	Toplam Tatmin Puanı	1-5 yıl	143	156.32	4.57	0.47
		6-10 yıl	74	141.74		
		11-15 yıl	37	150.93		
		16-20 yıl	25	145.23		
		21 yıl ve üzeri	23	160.62		
Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği	Öğrenci	1-5 yıl	143	142.63	4.80	0.35
		6-10 yıl	74	154.71		
		11-15 yıl	37	170.12		
		16-20 yıl	25	167.41		
		21 yıl ve üzeri	23	149.12		
	Boşluk (Alan)	1-5 yıl	143	149.44	12.77	0.08
		6-10 yıl	74	173.20		
		11-15 yıl	37	142.01		
		16-20 yıl	25	115.28		
		21 yıl ve üzeri	23	149.08		
	Zaman	1-5 yıl	143	156.21	6.04	0.34
		6-10 yıl	74	156.97		
		11-15 yıl	37	139.43		
		16-20 yıl	25	129.26		
		21 yıl ve üzeri	23	148.24		
Kurum	1-5 yıl	143	150.69	8.31	0.16	
	6-10 yıl	74	155.53			
	11-15 yıl	37	174.46			
	16-20 yıl	25	126.73			
	21 yıl ve üzeri	23	133.54			

$p < 0.05$

Tablo 4.9'da yer alan bulgulara göre beden eğitimi öğretmenlerinin meslekteki kıdem yılına göre alt boyutlara ilişkin Kruskal Wallis testi sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlikleri ile mesleki doyum düzeyleri açısından anlamlı düzeyde farklılık olmadığı saptanmıştır ($p > 0.05$).

Tablo 4.10.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarından Elde Ettikleri Puanlar ile EBA'da Girilen Haftalık Ders Saati Değişkeni Açısından Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	EBA 'da Haftalık Girilen Ders Saati	N	Ortalama Sıra	χ^2	P
İş Tatmini Ölçeği	İçsel Tatmin	15 saat	113	149.41	3.29	0.41
		15-20 saat	86	146.25		
		20-25 saat	55	154.40		
		25-30 saat	48	162.50		
	Dışsal Tatmin	15 saat	113	154.21	3.49	0.44
		15-20 saat	86	141.54		
		20-25 saat	55	157.78		
		25-30 saat	48	155.77		
	Toplam Tatmin Puanı	15 saat	113	151.33	3.37	0.42
		15-20 saat	86	137.25		
		20-25 saat	55	155.75		
		25-30 saat	48	159.80		
Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği	Öğrenci	15 saat	113	155.34	2.08	0.57
		15-20 saat	86	153.32		
		20-25 saat	55	151.27		
		25-30 saat	48	139.47		
	Boşluk (Alan)	15 saat	113	146.78	3.44	0.46
		15-20 saat	86	152.72		
		20-25 saat	55	155.73		
		25-30 saat	48	155.57		
	Zaman	15 saat	113	152.19	2.37	0.57
		15-20 saat	86	151.06		
		20-25 saat	55	147.98		
		25-30 saat	48	154.70		
Kurum	15 saat	113	151.69	5.57	0.41	
	15-20 saat	86	161.46			
	20-25 saat	55	136.39			
	25-30 saat	48	150.54			

p<0.05

Tablo 4.10'da elde edilen bulgulara göre beden eğitimi öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı (EBA) haftalık verilen ders saatine göre alt boyutlara ilişkin Kruskal Wallis testi sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlikleri ile mesleki doyum düzeyleri açısından farklılık olmadığı saptanmıştır (p>0.05).

Tablo 4.11.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçek Alt Boyutlarından Elde Ettikleri Puanlar ile Haftalık EBA'ya Katılım Sağlayan Öğrenci Değişkeni Açısından Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	EBA'ya Haftalık Öğrenci Katılımı	N	Ortalama Sıra	χ^2	P
İş Tatmini Ölçeği	İçsel Tatmin	5 ve altı	63	142.59	4.80	0.42
		6-10 arası	82	144.40		
		11-18 arası	75	160.43		
		19-24 arası	23	155.01		
		25 ve üzeri	59	158.16		
	Dışsal Tatmin	5 ve altı	63	135.25	7.25	0.20
		6-10 arası	82	150.22		
		11-18 arası	75	165.52		
		19-24 arası	23	147.09		
		25 ve üzeri	59	154.54		
	Toplam Tatmin Puanı	5 ve altı	63	139.65	5.78	0.33
		6-10 arası	82	146.72		
		11-18 arası	75	162.46		
		19-24 arası	23	151.84		
		25 ve üzeri	59	156.70		
Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği	Öğrenci	5 ve altı	63	167.39	7.73	0.13
		6-10 arası	82	152.10		
		11-18 arası	75	140.80		
		19-24 arası	23	128.23		
		25 ve üzeri	59	156.37		
	Boşluk (Alan)	5 ve altı	63	152.56	3.18	0.55
		6-10 arası	82	149.63		
		11-18 arası	75	156.02		
		19-24 arası	23	132.97		
		25 ve üzeri	59	154.43		
	Zaman	5 ve altı	63	150.41	6.18	0.32
		6-10 arası	82	147.81		
		11-18 arası	75	162.84		
		19-24 arası	23	151.98		
		25 ve üzeri	59	143.19		
Kurum	5 ve altı	63	163.87	5.93	0.42	
	6-10 arası	82	148.35			
	11-18 arası	75	158.21			
	19-24 arası	23	143.76			
	25 ve üzeri	59	137.15			

$p < 0.05$

Tablo 4.11'de elde edilen bulgulara göre beden eğitimi öğretmenlerinin EBA'ya haftalık olarak katılım sağlayan öğrenci sayısına göre alt boyutlara ilişkin Kruskal Wallis testi sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlikleri ile mesleki doyum düzeyleri açısından farklılık olmadığı saptanmıştır ($p > 0.05$).

Tablo 4.12.

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Minnesota İş Tatmini ve Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçekleri Arasındaki İlişkiye Ait Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları

		Öğrenci	Boşluk (Alan)	Zaman	Kurum
İçsel Tatmin	r	-.127	.078	.024	.059
	p	.095	.466	.540	.356
Dışsal Tatmin	r	.020	.016	-.035	-.088
	p	.446	.420	.320	.206
Toplam Tatmin Puanı	r	.009	.031	.224	.007
	p	.235	.443	.452	.296

Tablo 4.12’de yer alan bulgulara göre mesleki doyum düzeyi alt boyutları ile beden eğitimi öğretmenlerinin öz yeterlik düzeyleri alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$).

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Bu araştırmada pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlikleri ile mesleki doyumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kısımda araştırmada tespit edilen bulgular belirtilen alt problemler çerçevesinde tartışılmıştır.

5.1.1. Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumları, cinsiyete, yaşa, okul türüne, öğretim kademesine, kıdem yılına, öğretmenin kendini verimli hissetmeye, ders dışı iletişime, haftalık ders saatine ve öğrenci sayısına göre farklılaşıyor mu? (1. Alt Problem)

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumlarının cinsiyete göre değişip değişmediğini ortaya koymak için yapılan analizlerde, istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir deyişle, beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumlarının cinsiyet değişkenine dair farklılığına bakıldığında iş doyumları alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.3).

Mesleki doyumun cinsiyet değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarına benzer araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Gülay (2006) Kocaeli ilinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyum düzeylerinin anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür. Tan (2003) Anadolu lisesinde görev yapan öğretmenlerinin mesleki doyumunu konulu araştırmasında kadın ve erkeklerin mesleki doyum düzeylerinde farklılaşma olmadığını belirtmiştir. Aydın (2019) tarafından İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 260 sağlık personeline uygulanan araştırmada sağlık personellerinin cinsiyetlerinin mesleki doyumunu üzerinde anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Kolodinsky, Draves, Schroder, Lindsey ve Zlatev (2009) yaptıkları araştırmada okul psikolojik danışmanlarının mesleki doyumlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Bu sonuçların yanı sıra mesleki doyumun cinsiyet değişkenine göre farklılaştığını gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Öğülmüş ve Avşaroğlu (2015) okul öncesi ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenlerinin mesleki doyumlarına yönelik yapmış olduğu çalışmada cinsiyet ve mesleki doyum arasında anlamlı bir farklılık bulmuştur. Çulha (2017) tarafından okul psikolojik danışmanlarla yapılmış olan araştırmada iş doyumunun cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaştığı görülmektedir. Yapılan araştırmada kadınların; içsel, dışsal ve toplam iş doyum puanlarının erkeklerden daha fazla olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bilge, Sayan ve Kabakçı (2009) yarısına yakını psikolojik danışmanlardan oluşan aile mahkemesi uzmanlarının cinsiyete göre mesleki doyum düzeylerini incelemiş ve kadınlar lehine anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumlarının yaşa göre değişip değişmediğini incelemek için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir deyişle, beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumlarının yaş değişkenine dair farklılığına bakıldığında iş doyumunu alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.8).

Mesleki doyumun yaş değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Diri (2015) tarafından Aydın ilinde 162 ortaokul öğretmeni üzerinde gerçekleştirilen araştırmada yaş değişkenine göre öğretmenlerin içsel, dışsal ve genel iş doyum seviyelerinde anlamlı bir farklılığa neden olmadığını belirtilmiştir. Ögülmüş ve Avşaroğlu (2015) okul öncesi ve zihinsel engelliler sınıf öğretmenlerinin mesleki doyumlarına yönelik yapmış olduğu araştırmada yaş ve mesleki doyum arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Gençay (2007), Öztürk ve Deniz (2008) tarafından yapılan araştırmalarda da mesleki doyum ile yaş arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Bu sonuçların yanı sıra mesleki doyumun yaş değişkenine göre farklılaştığını gösteren çalışmaya bakıldığında: Üzümcü ve Müezzın (2018) öğretmenlerin mesleki doyum düzeyinin yaşa göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini incelediği çalışmasında 22-30, 31-40, 41-50 ve 51 ve üstü yaş gruplarındaki öğretmenlerin mesleki doyum düzeyinin yaşa göre anlamlı farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. 22-30 yaş aralığındaki öğretmenlerin mesleki doyum düzeyinin 31-40 ve 41-50 yaş aralıklarındaki öğretmenlerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumlarının çalışılan okul türüne göre değişip değişmediğini incelemek için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir deyişle, beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumlarının okul türü değişkenine dair farklılığına bakıldığında iş doyumunu alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.4).

Mesleki doyumun çalıştığınız okul türü değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Özcan (2008) beden eğitimi öğretmenlerine yönelik yaptığı benzer çalışmada okul türünün mesleki doyum alt boyutlarında anlamlı farklılık görülmemiştir. Çağırıcı (2017) okul psikolojik danışmanlarının içsel ve dışsal mesleki doyumunun kurum türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığını saptamış ve anlamlı bir farkın olmadığını belirtmiştir.

Bu sonuçların yanı sıra mesleki doyumun okul türü değişkenine göre farklılaştığını gösteren çalışmaya bakıldığında: Akıner (2005) tarafından yapılan “Özel Okullarda ve Resmi Okullarda Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İş Doyum Düzeylerinin Araştırılması (Manisa Merkez Örneği)” istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulmuştur. Araştırmada özel

okullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyum düzeylerinin, resmi okullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyum düzeylerinden daha yüksek olduğunu belirtmiştir.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumlarının öğretim kademesine göre değişip değişmediğini incelemek için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir deyişle, beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumlarının öğretim kademesi değişkenine dair farklılığına bakıldığında iş doyumunu alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.5).

Mesleki doyumun çalıştığınız öğretim kademesi değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Demircan ve Demirhan (2004) beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyum düzeylerinin öğretim kademesi değişkeni açısından bir farklılaşma olmadığını ifade etmiştir. Kadioğlu (2014) yapmış olduğu çalışmasında ilkokul, ortaokul, lise, özel eğitim ve rehberlik ve araştırma merkezlerinde görev yapan okul psikolojik danışmanlarının mesleki doyum düzeylerinin çalıştıkları eğitim kademesi değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Güneş (2020) araştırmasında görev yapılan öğretim kademesi gruplarının iş doyum puanları arasında anlamlı fark olmadığını tespit etmiştir. Öğretim kademesi değişkeni psikolojik danışmanların iş doyum puanlarında farklılaşmaya yol açmadığını vurgulamıştır. Mullen, Blount, Lambie ve Chae (2017) ve Patton (2019) psikolojik danışmanların çalıştıklarını eğitim kademesinin mesleki doyum üzerinde bir fark oluşturmadığını bulmuştur.

Bu sonuçların yanı sıra mesleki doyumun öğretim kademesi değişkenine göre farklılaştığını gösteren çalışmaya bakıldığında: Üzümcü ve Müezzini (2018) öğretmenlerin mesleki doyum düzeyinin görev yapılan kurum değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır. Okul öncesi kurumlarda görev yapan öğretmenlerin mesleki doyum düzeyinin ilkokul, ortaokul, lise, ortaokul ve lise kurumlarında çalışan öğretmenlerden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumlarının kıdem yılı değişkenine göre değişip değişmediğini incelemek için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir deyişle, beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumlarının kıdem yılı değişkenine dair farklılığına bakıldığında iş doyumunu alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.9).

Mesleki doyumun mesleğinizdeki kıdem yılı değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Çelik (2015) fen bilimleri öğretmenlerinin mesleki doyumlarına göre hizmet yılı değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemiştir. Yılmaz (2015) öğretim elemanlarına yaptığı çalışmasında hizmet süresi değişkeninin anlamlı

farklılaşmaya neden olmadığını bulmuştur. Usta (2015) 223 öğretmenle yaptığı çalışmada kıdem ile mesleki doyumu arasında anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Birimoğlu (2015) 402 öğretmenin katıldığı çalışmasında mesleki kıdem yılına göre iş doyum seviyelerinin anlamlı farklılaşmadığı sonucunu bulmuştur.

Bu sonuçların yanı sıra mesleki doyumun kıdem yılı değişkenine göre farklılaştığını gösteren çalışmalara bakıldığında: Mavi (2008) tarafından yapılan “Kütahya ilinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin belirlenmesi” çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeyleri ile yaş grubu ve meslekteki hizmet süresi değişkenleri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit etmiştir. Öğülmüş ve Avşaroğlu (2015) mesleki hizmet süresi değişkenine göre iş doyumlarına yönelik tutum düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulmuştur. Kadioğlu (2014) İstanbul’da Millî Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarda görev yapan okul psikolojik danışmanlarıyla yapmış olduğu araştırmada mesleki doyumların kıdem değişkenine göre farklılaştığı sonucuna ulaşmıştır. Mesleğinde 1-5 yıl, 6-10 yıl ve 16 yıl ve üstü kıdemli olan üç grubun, 11-15 yıl kıdemli olanlardan, anlamlı olarak daha fazla mesleki doyuma sahip olduğunu belirtmiştir.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumlarının mesleki açıdan kendini verimli hissetme değişkenine göre alt boyutlara ilişkin anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir deyişle, beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumlarının pandemi döneminde kendini verimli hissetme değişkenine dair farklılığına bakıldığında iş doyumunu alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.6).

Literatür incelemesi yapıldığında mesleki doyum ile beden eğitimi öğretmenlerinin pandemi döneminde kendini verimli hissetme değişkeninin bir arada bulunduğu çalışmaya rastlanılmadığından kendini verimli hissetme değişkeni yerine performans değişkeninin ele alındığı benzer araştırma bulguları da görülmektedir.

Polat (2019) araştırmasında öğretmenlerin mesleki performansı düzeylerinin ise yüksek seviyede olduğuna işaret etmektedir. Benzer çalışmalarda da bu sonuçların bulunduğu görülmektedir (Çetin, 2006; Indhumathi, 2011; Polat, 2017). Öğretmenlerin meslek performanslarını yüksek görmelerinde, öğretmenlerin mesleğini icra edebilmek için harcadığı tüm çabalar karşısında öğrencilerin akademik başarısında artış gözlemlemesi ve davranış değişikliğini görmesinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Eskibağ (2014) araştırmasında analizleri neticesinde öğretmenlerin sahip oldukları eğitim ile iş Performansları arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Eğitim durumu yükseldikçe iş performansın azalmasının nedeni bireylerin çalışmalarının sonucuyla ilgili beklentilerinin yeterince karşılanmaması olabilir.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumlarının, öğrencilerle fiziksel aktivite için iletişim kurma değişkenine göre alt boyutlara ilişkin anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir deyişle, beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumlarının öğrencilerle ders dışı fiziksel aktivite için iletişim kurma değişkenine dair farklılığına bakıldığında iş doyumunu alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.7).

Literatür incelendiğinde araştırma konumuzla benzerlik taşıyan çalışmaların olduğu görülmüştür. Aybek, İmamoğlu ve Taşmektepligil (2011) araştırmasında öğrencileri ders dışı aktivitelere yönlendirme konusunda beden eğitimi öğretmenlerinin oranının düşük olduğu, Köse (2003) öğrencilerin ders dışı aktivitelere katılımın nasıl sağlandığı hususundaki çalışmasında da yine beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı iletişim kurma düzeylerinin düşük olduğu gözlenmiştir.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumlarının Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Haftalık derse girme değişkenini için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir deyişle, beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumlarının haftalık derse girme değişkenine dair farklılığına bakıldığında iş doyumunu alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.10).

Mesleki doyumun Eğitim Bilişim Ağında (EBA) haftalık derse girme değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Atıla (2014) 135 katılımcıya uyguladığı İngilizce okutman ve öğretmenlerin mesleki doyum seviyelerinin derse girme ile mesleki doyum arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Eroğlu (2019) görsel sanatlar öğretmenlerinin mesleki doyum düzeylerinde haftalık girdikleri ders saatlerinin genel mesleki doyum ve diğer alt gruplarda istatistiksel olarak haftada girdikleri ders saatine göre anlamlı farklılık bulunmadığını belirtmiştir.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyumlarının EBA platformunda derse bağlanan öğrenci sayılarına göre yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir deyişle, beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumlarının öğrenci sayısı değişkenine dair farklılığına bakıldığında iş doyumunu alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.11).

Literatür incelemesi yapıldığında mesleki doyum ile eğitim bilişim ağında derse bağlanan öğrenci sayısı değişkeninin ele alındığı benzer araştırma bulguları da görülmektedir. Durmuşçelebi ve Temircan (2017) öğrencilerin EBA' da matematik dersi içeriğine ulaşmak için bilgisayara bağlanma sıklığının istatistiksel olarak farklılaşmadığına değinmiştir. Haftalık bilgisayara bağlanma sıklığında öğrenci sayısı fazlayken haftanın her günü bağlanma sıklığında bu sayının daha az olduğu vurgulanmıştır. Bahçeci ve Efe (2018) öğrencilerin EBA Ders Web

sitesi hakkındaki düşünceleri ile EBA' ya bağlanma sıklıkları arasında anlamlı farklılık bulunmuş ve öğrencilerin haftalık çevrimiçi EBA platformunda bağlanma sıklıklarının haftalık gün sayısı arttıkça önemli ölçüde düşüş olduğuna değinmişlerdir.

5.1.2. Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktivite edebilme öz yeterlilik düzeyleri, cinsiyete, yaşa, okul türüne, öğretim kademesine, kıdem yılına, öğretmenin kendini verimli hissetmeye, ders dışı iletişime, haftalık ders saatine ve öğrenci sayısına göre farklılaşıyor mu? (2. Alt Problem)

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktivite edebilme öz yeterlilik düzeylerinin cinsiyete göre değişip değişmediğine bakmak için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir ifadeyle, beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterliklerinin cinsiyet değişkenine dair farklılığına bakıldığında öz yeterlik alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.3).

Öz yeterliliğin cinsiyet değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Seçkin (2011)'in çeşitli devlet üniversitelerinde beden eğitimi öğretmen adayları üzerinde yapmış olduğu araştırmada, cinsiyete göre beden eğitimi öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik ölçeği'nin alt boyutlarında ve ölçeğin genelinden alınan puanlar açısından istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Koparan ve ark. (2011), Demirtaş ve ark. (2011), Tuncer ve Berkant (2010), Akbulut (2006) ve Gerçek ve ark. (2006)'nın yapmış oldukları araştırmalarda da cinsiyet değişkenine göre öz-yeterlik düzeylerinin anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir.

Bu sonuçların yanı sıra öz yeterliliğin cinsiyet değişkenine göre farklılaştığını gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Çevik (2011) sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimine ilişkin öz yeterliklerinin, cinsiyet değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma olmakla birlikte, kadınların öz yeterlik puanı erkeklerden daha yüksek çıkmıştır. Aksay Begeç, (2019) elde edilen araştırma bulgularına göre Beden Eğitimi Öz-yeterliği Ölçeği'nin toplamına ilişkin puanlara bakıldığında beden eğitimi öğretmenlerinin öz- yeterlik düzeyleri arasında cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Erkek öğretmenlerin beden eğitimi öz-yeterliğinin kadınlara göre daha yüksek olduğu ve öz-yeterlik puanları arasında anlamlı farklılık olduğu söylenebilir.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktivite edebilme öz yeterlilik düzeylerinin yaşa göre değişip değişmediğine bakmak için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). ($p>0.05$). Başka bir ifadeyle, beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel olarak aktive edebilme öz

yeterliklerinin yaş değişkenine dair farklılığına bakıldığında öz yeterlik alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.8).

Öz yeterliliğin yaş değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Yılmaz, Yılmaz ve Türk (2010) yaptığı araştırmada; yaş değişkenine bağlı olarak beden eğitimi öğretmenlerinin öz-yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ayrıca bu konuyla ilgili yapılmış ve araştırmadan elde edilen sonuçları destekleyici nitelikte farklı araştırmalar da vardır. Tuncer ve Berkant (2010), Gerçek ve ark. (2006) ve Say (2005)'in yapmış olduğu araştırmalarda araştırmamızla benzerlik göstermektedir.

Bu sonuçların yanı sıra öz yeterliliğin yaş değişkenine göre farklılaştığını gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Celep (2000) Türk öğretmenlerin öz-yeterlik inançlarını çeşitli değişkenlere göre incelediği araştırmasında öğretmenlerin yeterlik inançlarının sadece yaşlarına göre değiştiğini göstermektedir öğretmenlerin yaşı arttıkça kişisel öğretme yeterliği artmakta fakat genel öğretme yeterliği azalmaktadır. Çevik (2011) sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yaşlarına göre müzik öğretimi öz yeterlikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğunu göstermektedir. 22-24 yaş grubunda yer alan öğrencilerin aritmetik ortalamalarına bakıldığında, müzik öğretimi öz yeterlikleri yüksek iken, 19-21 yaş grubundaki öğrencilerin öz yeterlikleri daha düşüktür.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktivite edebilme öz yeterlilik düzeylerinin okul türü değişkenine göre değişip değişmediğine bakmak için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir ifadeyle, beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterliklerinin okul türü değişkenine dair farklılığına bakıldığında öz yeterlik alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.4).

Öz yeterliliğin çalıştığınız okul türü değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Türk (2009)'ün beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleklerine dair öz yeterlik seviyelerinin okul türüne göre anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Kılıçoğlu, Karakuş ve Demir (2011) yaptıkları çalışmada öğretmenlerin kişilerarası öz yeterlik algılarında çalıştığı okul türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunamamışlardır. Eroğlu (2019) görsel sanatlar öğretmenlerinin öz yeterlik düzeyinde okul türü değişkenine göre istatistiksel olarak bir farklılık bulunmamıştır.

Bu sonuçların yanı sıra öz yeterliliğin okul türü değişkenine göre farklılaştığını gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Baltacı (2017) okul müdürlerinin görev yaptıkları okul türü değişkeni, öz yeterlik algısı üzerinde farklılık göstermektedir. Yönetimsel ve öğretimsel öz yeterliklerde özel okul müdürlerinin, etik öz yeterliklerde kamu okul müdürlerinin daha yüksek

düzeyde algıya sahip olduğu belirtilmiştir. Gençtürk (2008) çalışmasında öğretmenlerin öz-yeterlik algılarının çalıştıkları okul türüne göre farklılaştığını belirtmiştir. Özel okullarda çalışan öğretmenler genel yeterlik ve yeterlik alt boyutlarında devlet okullarında çalışanlara göre daha yüksek puan aldıkları saptanmıştır.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktivite edebilme öz yeterlilik düzeylerinin öğretim kademesine göre değişip değişmediğine bakmak için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir ifadeyle beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterliklerinin öğretim kademesi değişkenine dair farklılığına bakıldığında öz yeterlik alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.5).

Öz yeterliliğin çalıştığınız öğretim kademesi değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Saracaloğlu, Certel, Varol ve Bahadır (2012) beden eğitimi öğretmenlerin çalıştığı öğretim basamağına göre öz yeterlik inançlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. Dede (2008) matematik öğretmenlerinin öğretimlerine yönelik öz-yeterlik inançlarını araştırdığı çalışması sonucunda ilköğretim ve lisede görev yapma durumunun ölçeğin tamamı ve faktörleri bakımından anlamlı bir farklılık yaratmadığı da dile getirilmektedir.

Bu sonuçların yanı sıra öz yeterliliğin öğretim kademesi değişkenine göre farklılaştığını gösteren çalışmaya bakıldığında: Türk (2009) araştırmasında beden eğitimi öğretmenlerinin mesleklerine ilişkin öz yeterlik düzeylerinde görev yapılan öğretim kademesi değişkeni ile öz yeterlik düzeyleri arasında anlamlı fark olduğunu tespit etmiştir. Buna göre ortaöğretimde çalışan öğretmenlerin ilköğretimde çalışan öğretmenlerden daha yüksek öz yeterliğe sahip olduğu söylenebilir. (Akyürek, 2020) okul yöneticilerinin öz-yeterlik algıları arasında okul kademesi değişkenine göre anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Bu durumun ilköğretim grubundaki yöneticilerin öz yeterlik durumlarının diğer gruplardaki yöneticilere oranla daha yüksek olduğu belirtilmiştir.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktivite edebilme öz yeterlilik düzeylerinin kıdem yılı değişkenine göre değişip değişmediğine bakmak için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir ifadeyle, beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterliklerinin kıdem yılı değişkenine dair farklılığına bakıldığında öz yeterlik alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.9).

Öz yeterliliğin mesleğinizdeki kıdem yılı değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Dilmaç ve İnanç (2015) kıdem yılına göre sınıf öğretmenlerinin

görsel sanatlar dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri ile mesleki kıdemleri arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır. Türk (2008) öz yeterlik düzeylerinin öğretmen meslekteki kıdem yılı değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığına değinmiştir. Arıkan (2020) beden eğitimi, okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin öz yeterliklerinin kıdem yılı değişkeni açısından anlamlı farklılık göstermediğini belirtmiştir.

Bu sonuçların yanı sıra öz yeterliğin kıdem yılı değişkenine göre farklılaştığını gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Baş (2011) ilköğretim okulu öğretmenlerinin eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inançları mesleki kıdem değişkeni açısından değerlendirildiğinde, öğretmenlerin eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inançlarının mesleki kıdem bakımından anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu anlamda, araştırmada en yüksek düzeyde eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inancına 1-5 yıl arası mesleki kıdemdeki öğretmenler sahipken, en az düzeyde olduğu eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inancına ise 21 yıl ve üzeri yıllık mesleki kıdemdeki öğretmenlerin sahip oldukları saptanmıştır. Ozansoy (2021) öğretmenlerin mesleki doyumu düzeyleri mesleki kıdem açısından incelendiğinde, iş doyumunun kıdeme göre farklılık gösterdiği; en yüksek iş doyumuna 1-10 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerde olduğu görülmüştür. İş doyumunu en düşük 11-20 yıl mesleki kıdeme sahip öğretmenlerde olduğunu tespit etmiştir.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktivite edebilme öz yeterlilik düzeylerinin mesleki açıdan kendini verimli hissetme değişkenine göre değişip değişmediğine bakmak için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Öğrenci alt boyutu, öğrencilerin fiziksel aktivite içeren derslere katılımlarından algılanan tatminlik durumlarına katkı sağlamak için öğretmenlerin aktif öğretim ile dersleri işleme durumunu yansıtmaktadır. Bu farklılığın sebebi olarak salgın döneminin etkisiyle beden eğitimi dersinin niteliğini oluşturan uygulama imkanının yeterli düzeyde olmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Diğer alt boyutlara ilişkin ise anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 4.6).

Literatür incelemesi yapıldığında öz yeterlik ile beden eğitimi öğretmenlerinin pandemi döneminde kendini verimli hissetme değişkeninin bir arada bulunduğu çalışmaya rastlanılmadığından kendini verimli hissetme değişkeni yerine performans değişkeninin ele alındığı benzer araştırma bulguları da görülmektedir.

Özdemir ve Yirmibeş (2016) öğretmenlerin sahip oldukları performans algılarının nasıl olduğu da bu çalışma kapsamında değinilmiştir. Araştırma sonuçları öğretmenlerin performans algılarının görece yüksek olduğunu göstermiştir. Bu durumun öğretmenlerin performans algılarının yüksek olmasının olası bir sebebi de öğretmenlerin yüksek düzeyde öz yeterlik inancına sahip oldukları söylenebilir. Bu bulgu Adeyemi'nin (2010) çalışması ile çelişkilidir. Bahsedilen çalışmada öğretmenlerin performans algılarının orta düzeyde olduğu belirtilmiştir.

İki çalışmada ortaya çıkan farkın muhtemel bir nedeni bu çalışmaların farklı ülkelerde uygulanmış olması olabilir. Adayemi'nin araştırması Nijerya'da uygulanmıştır. Dolayısıyla öğretmenlerin çalışma koşulları arasındaki ülke farklılıkları, performanslarını etkilediği düşünülebilir.

Netice olarak salgın döneminde verimli hissetme değişkenine göre beden eğitimi öğretmenlerinin öz yeterlik alt boyutlarında verimli hissedenlerin oranı verimli hissetmeyenlere göre daha yüksek bulunsada istatistiksel açıdan anlamlı değildir (Tablo 4.6). Salgın döneminde ağırlıklı olarak EBA ortamında derslerin yapılıyor olması öğretmenlerin kendilerini dersin daha çok teorik kısmı açısından verimli hissettiği düşünülebilir.

Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktivite edebilme öz yeterlilik düzeylerinin mesleki açıdan öğrencilerle fiziksel aktivite için iletişim kurma değişkenine göre göre değişip değişmediğine bakmak için yapılan analizler neticesinde, öz yeterliğin öğrenci alt boyutunda anlamlı düzeyde farklılaşma olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$). Bu farklılaşmanın sebebi olarak beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel aktivite için öğrencilerle yeterli düzeyde iletişim kurma imkanının olmamasından kaynaklandığı söylenebilir. Diğer alt boyutlara ilişkin ise anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanmamıştır ($p > 0.05$) (Tablo 4.7).

Litaratür incelendiğinde araştırma konumuzla benzerlik taşıyan çalışmaların olduğu görülmüştür. Aybek, İmamoğlu ve Taşmektepligil (2011) araştırmasında öğrencileri ders dışı aktivitelere yönlendirme konusunda beden eğitimi öğretmenlerinin oranının düşük olduğu, Köse (2003) öğrencilerin ders dışı aktivitelere katılımın nasıl sağlandığı hususundaki çalışmasında da yine beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı iletişim kurma düzeylerinin düşük olduğu gözlenmiştir.

Netice olarak öğrencilerle fiziksel aktivite için ders dışı iletişim kurma durumu beden eğitimi öğretmenlerinin pandemi koşulları sebebiyle yüz yüze eğitim yapma imkanının az olması, öğrencilerin ders için gerekli olan çevrim içi olarak bağlanabileceği bilgisayar, tablet, telefon gibi teknolojik materyallere ulaşmada sıkıntı yaşıyor olması ile derse bağlanan öğrenci sayısının fazla olmaması gibi etmenlerin ders dışı iletişim kurma açısından öğrencileri aktive edebilme hususunda öğretmenlerin yeterlilik seviyelerini etkilediği söylenebilirken, derse katılımda sorun yaşamayan öğrencilerle ders dışı iletişim kurma açısından aktive edebilme hususunda öğretmenlerin yeterlik düzeylerini olumsuz etkilemediği söylenebilir.

Eğitim bilişim ağında haftalık derse girme gruplarına göre öz yeterliğin her alt boyutları için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p > 0.05$). Başka bir ifadeyle, beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterliklerinin haftalık derse girme değişkenine dair farklılığına bakıldığında öz yeterlik alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.10).

Öz yeterliliğin EBA'da haftalık derse girme değişkeni ile arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Saracaloğlu, Karasakaloğlu ve Evin-Gencel (2010) Türkçe öğretmenlerinin öz yeterliklerine ilişkin öğretmenlerin haftalık ders yükleri değişkenine göre farklılaşmadığı görülmektedir. Saracaloğlu, Aslantürk ve Çengel (2006) tarafından gerçekleştirilen araştırmada da Türkçe öğretmenlerinin öz yeterlik inançlarının ders yükünden bağımsız olduğu ortaya konulmuştur. Bu bağlamda söz konusu araştırmaların sonuçları örtüşmektedir.

EBA'da haftalık derse bağlanan öğrenci sayısı gruplarına göre öz yeterliliğin her alt boyutları için yapılan analizler neticesinde istatistiki olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Başka bir deyişle, beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterliklerinin öğrenci sayısı değişkenine dair farklılığına bakıldığında öz yeterlik alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 4.11).

Literatür incelemesi yapıldığında öz yeterlik ile EBA'da derse bağlanan öğrenci sayısı değişkeninin ele alındığı benzer araştırma bulguları da görülmektedir. Durmuşçelebi ve Temircan (2017) öğrencilerin EBA'da matematik dersi içeriğine ulaşmak için bilgisayara bağlanma sıklığının istatistiksel olarak farklılaşmadığına değinmiştir. Haftalık bilgisayara bağlanma sıklığında öğrenci sayısı fazlayken haftanın her günü bağlanma sıklığında bu sayının daha az olduğu vurgulanmıştır. Bahçeci ve Efe (2018) öğrencilerin EBA Ders Web sitesi hakkındaki düşünceleri ile EBA'ya bağlanma sıklıkları arasında anlamlı farklılık bulunmuş ve öğrencilerin haftalık çevrimiçi EBA platformunda bağlanma sıklıklarının haftalık gün sayısı arttıkça önemli ölçüde düşüş olduğuna değinmişlerdir.

5.1.3. Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlikleri ile mesleki doyumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? (Araştırmanın Ana Problemi)

Yapılan analizler neticesinde pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin öz yeterlikleri ile mesleki doyumları arasında da anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p>0.05$)

Litaratür incelendiğinde fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlik ve mesleki doyum arasındaki ilişkiyi ele alan araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekleyen araştırma bulgularının mevcut olduğu gözlenmiştir. Özçete (2018) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleklerine ilişkin öz yeterlik düzeylerinin incelenmesi ve öğretmenlerin iş doyum analizini incelediği çalışmasında Öz Yeterlik ile İş Doyum düzeyi arasında bir ilişki bulunamamıştır. Kalkan (2020) öğretmenlerin öz yeterlik inançları ve iş doyumları düzeyleri arasındaki ilişkilere göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Altuntaş (2016) öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öz yeterlikleri arasında bir ilişki görülmemiştir. Bu çalışmalar araştırmamızı destekler niteliktedir.

Bu sonuçların yanı sıra araştırmamızla paralellik göstermeyen çalışmalarda bulunmaktadır. Baltacı (2017) bu araştırmada, ortaöğretim okulu müdürlerinin, müdürlük mesleğine ilişkin mesleki doyumları ile öz yeterlik algıları arasındaki ilişkiyi tespit etmeyi amaçlamaktadır. Araştırma neticesine göre öz yeterlikler ile mesleki doyum arasında pozitif yönlü orta dereceli ve anlamlı bir ilişki bulunduğu saptanmıştır. Avcı (2020) araştırmasında öğretmenlerin öz yeterlik inançları ile iş doyumları arasındaki ilişkinin yapılan istatistikî sonuçlara göre iki ölçek arasındaki tüm alt boyutlarında yüksek düzeyde anlamlı ilişkiler tespit etmişlerdir. Göksu (2020) araştırma sonuçlarına göre okul öncesi öğretmenlerin mesleki doyum ölçeği puanları ile genel öz yeterlilik ölçeği puanları arasında anlamlı bir ilişki tespit etmiştir. Öğretmenlerin iş doyum düzeyleri yükseldikçe, genel öz yeterlilik algı düzeylerinin de yükseldiği görülmektedir. Bu çalışmalar araştırmamızla paralellik göstermemektedir.

Netice olarak salgın döneminde çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyum ve fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlik düzeyleri birbirinden farklı olarak değerlendirilebilir. Pandemi döneminde salgın koşullarının beden eğitimi dersini yapmaya pek elverişli olmaması, eğitim-öğretim aşamasında öğrencileri fiziksel olarak aktive etmenin çevrim içi ortamda zor olması, salgın tedbirleri nedeniyle beden eğitimi dersinin online yürütülüyor olması vb. etmenlerin beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tatminini ve öz yeterliliklerini bir arada değerlendirilmesine imkan tanımadığı söylenebilir.

5.4. Sonuçlar

Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel olarak aktive edebilme öz yeterlikleri ile mesleki doyumları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Ayrıca pandemi döneminde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin fiziksel aktivite öz yeterlikleri ve mesleki doyumlarını demografik değişkenler açısından da incelenmesi amaçlanmıştır. Buna göre yapılan analizler neticesinde katılımcıların, Minnesota İş Tatmini ölçek puanlarının ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Fiziksel Aktivite Öz-Yeterlik Ölçeği puanlarının cinsiyete, yaşa, okul türüne, öğretim kademesine, mesleki kıdem yılına, EBA'daki haftalık ders saatine ve EBA'daki öğrenci sayısına göre farklılaşmadığı görülmüştür. Diğer bir sonuç olarak, öz yeterlik ölçeği öğrenci alt boyutlarında öğretmenin kendisini verimli hissetmesine ve ders dışı fiziksel aktivite için iletişime geçmelerine göre, anlamlı farklılaşma olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak farklılaşma olmayan değişkenler ele alındığında, beden eğitimi öğretmenlerinin öz yeterlikleri ile mesleki doyumları salgın döneminde, eğitim-öğretim açısından tedbir amaçlı alınan kısmi kapanmalar ve çoğunlukla eğitim bilişim ağı üzerinden derslerin çevrim içi olarak yürütülmesi, beden eğitimi öğretmenlerinin öz yeterliklerini ve mesleki doyumlarını olumsuz etkilemediği görülmektedir. Pandemi döneminde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, farklılaşma olan değişkenler açısından öz yeterlik ölçeği "öğrenci" alt boyutunda, kendini verimli hissetme ve ders dışı fiziksel aktivite için öğrencilerle iletişim kurma durumunun, öğrencilerin derse

bağlanmalarının az olması veya hiç katılamamasının bir etkisi olduğu düşünülmektedir. Salgın döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin ölçeklerden elde ettikleri puanlarında istatistiksel açıdan farklılık bulunmamasının nedeni, beden eğitimi öğretmenlerinin pandemi koşulları nedeniyle öğrencileri fiziksel olarak aktivite etme ihtiyacının düşük olması ve beden eğitimi dersi doğası gereği uzaktan eğitimin uygunsuzluğu; iş doyumunu açısından ise işe gitmeden ve öğrenciye temas etmeden yapılan ders ortamının rahavet yarattığı söylenebilir. Beden eğitimi derslerinin öğrenciler için fiziksel, zihinsel, psikomotor ve duyuşsal olarak insan ve beden sağlığını ve becerilerini geliştirmeye yönelik bir alan olduğu göz önünde bulundurulduğunda, online uygulanan derslerin yüz yüze eğitimin yerini tutamayacağı düşünülmektedir. Salgın döneminde öğrencilerin beden eğitimi dersi için haftalık derse katılım oranlarının düşük olması, beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı fiziksel aktiviteler için ve iletişim kurmada eksiklik yaşanmasına rağmen öğrencileri aktive edebilme açısından öz yeterlilik ve mesleki doyumlarının olumsuz etkilenmediği sonucuna varılabilir.

5.5. Öneriler

Araştırmada tespit edilen bulgular açısından, bu alanda başka bir zaman çalışmayı düşünen araştırmacılara şu önerilerde bulunulabilir:

- İçinde bulunduğumuz pandemi (Covid-19) dönemi her meslek bünyesinde olduğu gibi beden eğitimi öğretmenlerini de negatif yönde etkilemiştir. Bu durumdan dolayı gereken destek beden eğitimi öğretmenlerine verilmeli, yapmış olduğu görevin karşılığı olarak takdir edilmeli ve motivasyonlarının artırılması sağlanmalıdır.
- Beden eğitimi öğretmenleri için sıkça seminer ve kurslar planlanmalı mesleki öz yeterlik, iş doyumunu vb. konularda eğitim görmeleri sağlanmalı, olağanüstü durumlarla başa çıkabilme ve yaşanan olumsuz durumlara karşı tedbir amaçlı önlemler üzerinde ciddiyetle durulmalıdır.

Araştırma Önerileri

- Bu araştırma il bazlı bir araştırma olup, diğer bir araştırma Türkiye genelini kapsayacak şekilde ele alınıp gerçekleştirilebilir.
- Araştırmada kullanılan ölçeklerden faydalanılarak, iş tatmini ve öz yeterliğin öne çıktığı diğer branş öğretmenleri açısından ele alınarak mesleki doyum ve öz yeterlik ilişkisinin araştırılması önerilebilir.
- Araştırmamızda elde edilen bulgular (Covid-19) pandemisi dönemini kapsamaktadır. Pandemi bittikten sonra uygulanabilecek benzer bir araştırma ile (Covid-19) pandemisi zamanı ile pandemi bittikten sonraki zaman için beden eğitimi öğretmenleri üzerine karşılaştırmalar yapılabilir.
- Litaratür incelendiğinde pandemi döneminde kendini verimli hissetme, EBA'da haftalık derse girme, EBA'da haftalık olarak öğrencilerin derse bağlanması ve öğrencilerle ders dışı

fiziksel aktivite için iletişim kurma değişkenlerinin ele alındığı çalışma sayısının sınırlı olduğu gözlenmiştir. Bir sonraki benzer araştırmalarda bu değişkenler ele alınarak uygulanacak yeni araştırmalar ile literatüre katkı sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- [1]. Arslan, Y. ve Altay, F. (2008). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ders programı ve ders uygulamalarına ilişkin görüşleri. *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences*, 19 (2), 63-79.
- [2]. Akçöltekin, A., Sarıkaya, İ., Engin, A. O. ve Akçöltekin, S. (2018). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının öğretmenliğe yönelik öz yeterliliklerinin incelenmesi. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, (40), 44-51.
- [3]. Aydınay, A. (1996). *İş Tatmini ile denetim odağı arasındaki ilişki*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- [4]. Alaeddinoğlu, F. ve Rol, S. (2020). Covid-19 pandemisi ve turizm üzerindeki etkileri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Salgın Hastalıklar Özel Sayısı*, 233-258
- [5]. Altuntaş, A. E. (2016). *Beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öz yeterlikleri arasındaki ilişki*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- [6]. Akkamış, O. (2010). *İlköğretim I. ve II. kademe öğretmenlerinin iş tatmini üzerine bir değerlendirme*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- [7]. Aslan, R. (2020). Tarihten günümüze epidemiler, pandemiler ve covid-19. *Ayrıntı Dergisi*, 8(85).
- [8]. Acar, T. (2005). Öz-Yeterlilik (Self-Efficacy) kavramı üzerine. <http://docplayer.biz.tr/2094979-Oz-yeterlilik-self-effcacy-kavrami-uzerne-tulinacar.html>, adresinden 22 Aralık 2020 tarihinde alınmıştır.
- [9]. Avcı, İ. (2020). *Öğretmenlerin öz yeterlik inançları ile iş doyumları arasındaki ilişki*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- [10]. Adeyemi, T. O. (2010). Principals leadership styles and teachers job performance in senior secondary schools in Ondo State, Nigeria. *International Journal of Educational Administration and Policy Studies*, 2(6), 83-91.
- [11]. Akıner, B. (2005). *Özel okullarda ve resmi okullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin araştırılması (Manisa merkez örneği)*. Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Manisa.
- [12]. Aybek, A., İmamoğlu, O. ve Taşmektepligil, M. (2011). Öğrencilerin beden eğitimi dersine ve ders dışı etkinliklere yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 51-59.
- [13]. Arıkan, G. (2020). Beden eğitimi ve spor, sınıf, okul öncesi öğretmenlerinin oyun algısı ve öz yeterlik düzeylerinin incelenmesi. *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 1-13.
- [14]. Aydın, A. U. (2019). *İnsan kaynakları yönetiminde eğitim ve geliştirmenin örgütsel körlük ve örgütsel sessizliğe etkilerinde örgütsel öğrenmenin aracılık rolü: turizm sektöründe bir uygulama*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- [15]. Atasoy, M. (2008). Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunlarının araştırılması ve çözüm önerileri (Kırşehir ili örneği). (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- [16]. Akbulut, E. (2006). Müzik öğretmeni adaylarının mesleklerine ilişkin öz-yeterlilik inançları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 24-33.
- [17]. Atila, E. (2014). *The relationship between burnout and job satisfaction levels of English teachers and instructors: Ankara Case*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yabancı Diller Anabilim Dalı, Çanakkale.
- [18]. Aşkar, P. ve Umay, A. (2001). İlköğretim matematik öğretmenliği öğrencilerinin bilgisayarla ilgili öz-yeterlilik algısı. *Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 1-8.
- [19]. Aşan, Ö. ve Erenler, E. (2008). İş tatmini ve yaşam tatmini ilişkisi. *İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(2), 203-216.

- [20]. Koustelios, A. D. (2001). Personal characteristics and job satisfaction of Greek teachers. *International Journal of Educational Management*, Vol. 15.
- [21]. Aksoy, M. (2019). *Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumunu ve tükenmişlik düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- [22]. Aydın, S. ve Boz, Y. (2010). Pre-service elementary science teachers' science teaching efficacy beliefs and their sources. *İlköğretim Online*, 9(2), 694-704.
- [23]. Akgün, O. (2020). Covid-19 salgını döneminde Türkiye'de alınan idari kararların salgının önlenmesindeki etkisinin değerlendirilmesi. *Avrasya sosyal ve ekonomi araştırmaları dergisi*, 7(7), 201-228.
- [24]. Akyürek, M. (2020). Okul yöneticilerinin öz-yeterlik algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Dicle üniversitesi, Ziya Gökalp eğitim fakültesi dergisi*, 1 (38), 72-83.
- [25]. Bandura, A. (2001). Socialcognitive theory: An agentic perspective. *Annual Review of Psychology*, 52, 1-26.
- [26]. Bandura, A. (1995). Exercise of personal and collective efficacy in changing societies. *Self-efficacy in changing societies*, 15, 334.
- [27]. Bandura, A. (1994). Self efficacy. V. S. Ramachaudran (Ed.). *Encyclopedia of human behavior* (Vol. 4, pp. 71-81). New York: Academic Press.
- [28]. Bayrakçı, M. (2007). Sosyal öğrenme kuramı ve eğitimde uygulanması. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 198-210.
- [29]. Basım, H. N., Korkmazıyürek, H. ve Tokat, A. O. (2008) Çalışanların öz yeterlik algılamasının yenilikçilik ve risk alma üzerine etkisi. *Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, (19),121-130.
- [30]. Bolat, İ. O. (2011). *Öz yeterlilik ve lider üye etkileşimi ilişkisi: Göze girme davranışları ve güç mesafesinin etkisi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- [31]. Büyükoztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Demirel, F., Karadeniz, Ş. ve Çakmak, E. K. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- [32]. Battal, N. (2003). Cumhuriyet üniversitesi'nin açılışında yaptığı konuşma, *eğitimde yansımalar: VII Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu, Cumhuriyet Üniversitesi Kültür Merkezi, Sivas*, ss.13-14.
- [33]. Bektaş, A. (2012). *Yöneticilerin iş tatmini ve isteklendirme düzeylerinin yaşam anlamı düzeyi üzerindeki etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- [34]. Başaran, M. (2017) *Okul yöneticilerin yönetim biçimleri ile öğretmenlerin iş doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.
- [35]. Başaran, İ. E. (1991). *Örgütsel davranış - insanın üretim gücü*. 2. Baskı. Kadioğlu Matbaası, Ankara.
- [36]. Başalp, N. (2001). *"İlköğretim okullarındaki öğretmenlerin iş tatmin düzeylerinin karşılaştırılması"*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- [37]. Bilgili, C. (2019). *Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumunu ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi (Van ili örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- [38]. Aksay Begeç, A. (2019). *Beden eğitimi öğretmenlerinin öz-yeterlik düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi (İstanbul ili örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- [39]. Baltacı, A. (2017). Okul müdürlerinin iş doyumları ile öz yeterlik algıları arasındaki ilişki. *İhlara eğitim araştırmaları dergisi*, 2(1), 49-76.
- [40]. Bilge, F., Sayan, A. ve Kabakçı, Ö. (2009). Aile mahkemesi uzmanlarının meslek doyumları, yaşam doyumları ve ilişkilere yönelik inançlarının incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (32), 20-31.

- [41]. Baş, G. (2011). İlköğretim öğretmenlerinin eğitsel internet kullanımı öz-yeterlik inançlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 1 (2), 35-51.
- [42]. Başaran, İ. E. (2004). *Yönetimde insan ilişkileri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- [43]. Bleidorn, W., Arslan, R.C., Denissen, J.J.A., Rentfrow, P.J., Gebauer, J.E., Potter, J. and Gosling, S.D. (2016). Age and gender differences in self-esteem: A cross-cultural window. *Journal of Personality and Psychology*, 111 (3), 396-410.
- [44]. Bahçeci, F. ve Efe B. (2018). Lise öğrencilerinin eğitim bilişim ağı (EBA) sitesine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi [Journal of Theoretical Educational Science]*, 11(4), 676-692.
- [45]. Bozanoğlu, B. (2020). *Öğretmenlerde iş yeri arkadaşlığı, mesleki doyum ve örgütsel huzur ilişkisi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- [46]. Baysal, A. C., ve Tekarslan, E. (1987). Davranış bilimleri I-II. *İstanbul: İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayınları*, (191).
- [47]. Birimoğlu, B. (2015). *Sınıf öğretmenlerinin kişilik özellikleri ile iş doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi: İstanbul ili Kadıköy ilçesi örneği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- [48]. Bingöl, H., Bingöl, Ş. ve Öner, İ. (2020). Covid-19'un spor sektörüne etkisi. *Journal of History School*, 46, 1890-1909.
- [49]. Bahar, B. (2019). Sosyal öğrenme kuramı ve sosyal değişim kuramı perspektifinden etik liderlik. *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(16), 237-242.
- [50]. Barut, İ. A. (2008). *Sporda batıl davranış ve özyeterlik ilişkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Mersin
- [51]. Chesnut, S. R., Burley, H. (2015). Self-efficacy as a predictor of commitment to the teaching profession: A meta-analysis. *Educational Research Review*, 15, 1-16.
- [52]. Celep, C. (2000). The correlation of the factors: The prospective teachers' sense of efficacy, belief and attitudes about student control. *National FORUM of Educational Administration and Supervision Journal*. 17 (4), 99-112.
- [53]. Can, E. (2020). Coronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye'de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açık Öğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6 (2), 11-53.
- [54]. Cengiz, C. ve İnce, M. L. (2013). Farklı okul ortamlarındaki çocukların okul sonrası fiziksel aktivitelerde algıladıkları öz-yeterlikleri. *Journal of Administrative Sciences/Yönetim Bilimleri Dergisi*, 11(21).
- [55]. Chen, J. A. and Usher, E. L. (2013). Profiles of the sources of science self-efficacy. *Learning and Individual Differences*, 24, 11-21.
- [56]. Çiçek, O. (2018). *Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme eğilimleri ile öğretmen öz-yeterlikleri arasındaki ilişki*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- [57]. Çetin, M. O. (2006). The relationship between job satisfaction, occupational and organizational commitment of academics. *Journal of American Academy of Business Cambridge*, 8(1), 78-88.
- [58]. Çulha, Y. (2017). *Okul psikolojik danışmanlarının müdürlerinin liderlik stillerini algıları ile kendi iş doyumunu ve tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- [59]. Çetin, M., Yılmaz, S. ve İlhan, L. (2021). Koronavirüs (Covid-19) pandemisi sürecinde uzaktan eğitim; beden eğitimi ve spor öğretmenleri perspektifinden nitel bir araştırma. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 136-161.
- [60]. Çelik, B. (2010) *Özel okullarda ve resmi okullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin araştırılması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- [61]. Çelik, G. (2015). *Fen bilimleri öğretmenlerinin mesleki doyum düzeylerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kafkas Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Kars.
- [62]. Çevik, D. B. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimi öz yeterlik düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 145-168.
- [63]. Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni. Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı: 19 Yıl: 2005/2*, 207-237.
- [64]. Çetin, Ş. (2001). İdeal öğretmen üzerine bir araştırma. *Millî Eğitim Dergisi*, 149.
- [65]. Çapcıoğlu, İ. (2020). Pandemi süreciyle başa çıkmaya yönelik stratejiler. *Dini Araştırmalar*, 23 (57), 271-274.
- [66]. Çağırıcı (2017). *Psikolojik danışmanların kişilik özellikleri ile iş doyumunu arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- [67]. Demircan, D. ve Demirhan, G. (2004). Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin karşılaştırılması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 9(1):3-14.
- [68]. Dede, Y. (2008). Matematik öğretmenlerinin öğretimlerine yönelik öz-yeterlik inançları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (4), 741-757.
- [69]. Demir, E. (2001). "Sınıf öğretmenlerinin iş doyumunu etkileyen olası faktörler ve bu faktörler kapsamında sınıf öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin ölçülmesi". (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- [70]. Demirtaş, H., Cömert, M. ve Özer, N. (2011). Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlilik İnançları ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36,159.
- [71]. Durmuşçelebi, M. ve Temircan, S. (2017). MEB (Eğitim Bilişim Ağı) EBA'daki Eğitim Materyallerinin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7 (13), 632-652.
- [72]. Demirhan, S. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin öğretmen öz-yeterlilik inançları ile değişime hazır olma durumları arasındaki ilişki*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- [73]. Demirhan, G. (1997). Beden eğitimi ve sporda öğretme-öğrenme ekinlikleri ve felsefe. *Spor Bilimleri Dergisi*, 8 (1), 4-16.
- [74]. Demirel, Ö. (1999). *Planlamadan değerlendirmeye öğretme sanatı*. Ankara:Pegem A Yayınevi.
- [75]. Demirhan, G. (2003). "Dünyada beden eğitimi öğretmeni yetiştirme". *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 300, 13-22.
- [76]. Diri, M. S. (2015). *Ortaokul öğretmenlerinin iş doyumlarının mesleki tükenmişlik düzeylerine etkisi (Aydın ili örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- [77]. Dilmaç, O. ve İnanç, C. (2015). Sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 4 (2), 382-400.
- [78]. Demirsoy, E. (2009). *Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumunu ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- [79]. Dağdeviren, G. E. (2007). *İş tatmini ve örgütsel bağlılık sigorta şirketleri üzerine bir uygulama*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- [80]. Efeoğlu, I. E. ve Özgen H. (2007). İş aile yaşam çatışmasının iş stresi, iş doyumunu ve örgütsel bağlılık üzerindeki etkileri: İlaç sektöründe bir araştırma. *Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(2), 237-254.
- [81]. Eskibağ, Ş. (2014). *Öğretmenlerin örgütsel bağlılık ve iş doyumları ile mesleki performans arasındaki ilişki*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- [82]. Eroğlu, G. (2019). *Görsel sanatlar öğretmenlerinin iş doyumları ve öz yeterlilik algılarının analizi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü. Trabzon.

- [83]. Erkan, M., Yalız Solmaz, D. ve Güven, G. (2021). Covid-19 Pandemi döneminde spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin boş zaman tutumlarının incelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 189-201.
- [84]. Eren, E. (1998). *Örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi*. 5. Baskı: Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş., İstanbul.
- [85]. Eğinli, A. T. (2009). Çalışanlarda iş doyumu. Kamu ve özel sektör çalışanlarının iş doyumuna yönelik bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*; 23, 35-52.
- [86]. Flores, E. R. (2013). Self concept and self efficacy beliefs as predictors of writing performance of college freshman students. *De La Salle University Manila Research Congress*, 7-9 March, 1-10.
- [87]. Fackler, S. and Malmberg, L. E. (2016). Teachers' self-efficacy in 14 OECD countries: Teacher, student group, school and leadership effects. *Teaching and Teacher Education*, 56, 185-195.
- [88]. Göksu, Z. (2020). *Okul öncesi öğretmenlerinin genel öz yeterlilik algıları ile iş doyumunu düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tekirdağ.
- [89]. Gençtürk, A. (2008). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin öz-yeterlilik algıları ve iş doyumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- [90]. Güler, M. (2018). *Beden eğitimi öğretmenlerinin zaman yönetimi becerileri ile iş doyumunu arasındaki ilişkinin incelenmesi (Kocaeli ili örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- [91]. Güçlü, N. (2002). *Sistem yaklaşımı ve eğitim örgütleri*. (Edit. Leyla Küçükahmet) öğretmenlik mesleğine giriş. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- [92]. Gençay, O. A. (2009). Validation of the physical education teachers' physical activity self-efficacy scale with a Turkish sample. *Social Behavior and Personality: An international journal*, 37(2), 223-230.
- [93]. Gençay, Ö. A. (2007). Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumunu ve mesleki tükenmişliklerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15, 2, 765-780.
- [94]. Genç, S. Z., Engin, G. ve Yardım, T. (2020). Pandemi (Covid-19) sürecindeki uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin lisansüstü öğrenci görüşleri. *Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 41, 134-158.
- [95]. Gerçek, C., Yılmaz, M., Köseoğlu, P. ve Sora, H., (2006). Biyoloji eğitimi öğretmen adaylarının öğretiminde öz-yeterlilik inançları. Ankara Üniversitesi, *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39 (1), 57-73.
- [96]. Gülay, E. H. (2006). *"Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin araştırılması (Kocaeli ili örneği)"*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- [97]. Güven, M., Bakan, İ. ve Yeşil, S. (2005). Çalışanların iş ve ücret tatmini boyutlarıyla demografik özellikler arasındaki ilişkiler: Bir alan çalışması. *Yönetim ve ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12(1), 127-151.
- [98]. Güneş, B. (2020). Psikolojik danışmanların mesleki doyum düzeylerinin incelenmesi. *Bartın üniversitesi eğitim araştırmaları dergisi*, 4(2), 58-70.
- [99]. Honorio, S. P., Calixto, G. B., Antonio, F. C. and Purificacion, S. V. (2010). Self regulated learning, self efficacy beliefs and performance during the late childhood. *Relieve*, 16 (2), 1-18.
- [100]. Horman, B. (2010). *Türk inşaat sektöründe örgütsel bağlılık ve iş tatmini*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- [101]. Işık, İ. (2001). *Öz yeterlilik inancı yönetici rolleri açısından bir inceleme*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- [102]. Indhumathi, S. (2011). *Job satisfaction, occupational and organizational commitment and performance of teachers at the secondary level*. (Unpublished M. Ed. thesis). Tamilnadu Teachers Education University, Chennai.

- [103]. İrez, G. (2005). *Beden eğitimi ve spor yüksekokullarındaki öğretim elemanlarının olması gereken niteliklere uygunluklarının değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- [104]. Köse, E. (2003). *“İlköğretim düzeyinde ders dışı etkinliklerin akademik başarıya ve okul kültürünü algılamaya etkisi”*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- [105]. Kalkan, F. (2020). Öğretmenlerin öz yeterlik inançları ve iş doyumları düzeyleri arasındaki ilişki: Bir meta analiz çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 45(204).
- [106]. Kaçar, T. ve Beycioğlu, K. (2017). İlköğretim öğretmenlerinin öz yeterlik inançları. *İlköğretim Online*, 16 (4), 1753-1767.
- [107]. Kadioğlu, F. (2014). *Psikolojik danışmanların (rehber öğretmenlerin) mesleki doyum ile kendine saygıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- [108]. Karagözoğlu, G. (2003). Eğitim Sistemimizde öğretmen yetiştirme politikamıza genel bir bakış, *Eğitimde yansımalar: VII Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu, Cumhuriyet Üniversitesi Kültür Merkezi*, ss.10-12.
- [109]. Koçak, M. B., Macun, B. ve Safalı, S. (2019). Öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik inanç düzeyleri ile iş hayatına hazır bulunuşluklarının incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8(1), 549-567.
- [110]. Karwowski, M. ve Kaufman, J. C. (Eds.), (2017). *The creative self*. San Diego, CA: Academic Press.
- [111]. Karaca, B. ve Balcı, V. (2011). İlköğretim ve ortaöğretim beden eğitimi öğretmenlerinin iş tatmini üzerine ampirik bir çalışma: Ankara'daki devlet okulları ile özel okullar karşılaştırması. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(1), 33-40.
- [112]. Kantarcıoğlu, A. (2018). *Kütahya merkezde görev yapan beden eğitimi öğretmenleri ile taşrada görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki öz yeterliliklerinin incelenmesi ve karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dumlupınar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- [113]. Kahraman, T. (2020). Koronavirüs hastalığı (Covid-19) pandemisi ve telerehabilitasyon. *İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 5(2), 87-92.
- [114]. Küçükbiş, F. H. (2013). *Beden eğitimi öğretmenlerinin iş tatmin düzeylerinin yaşam tatmin düzeylerine etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- [115]. Kılıçoğlu, G., Karakuş, E. N. ve Demir, T. (2011). Sosyal alanlar öğretmenlerinin kişilerarası öz yeterlik inançlarının değerlendirilmesi (Ankara ili örneği). *2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications*, 27-29 April, Antalya.
- [116]. Koparan, Ş., Öztürk, F. ve Korkmaz, N. H. (2011). Beden eğitimi öğretmenlerinin özyeterlik ve beden eğitimi öğretmeni yeterliliğinin incelenmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı*, 52-61.
- [117]. Kuzulugil, G. (2012). Kamu hastaneleri çalışanlarında iş tatminini etkileyen faktörlerin incelenmesine yönelik bir araştırma. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 41(1), 129-141.
- [118]. Kolodinsky, P., Draves, P., Schroder, V., Lindsey, C. and Zlatev, M. (2009). Reported levels of satisfaction and frustration by arizona school counselors: A desire for greater connections with students in a datadriven era. *Professional School Counseling*, 12, 193-199.
- [119]. Koç, C. (2015). Öğretmenlik uygulamasının sınıf öğretmeni adaylarının öz-yeterlik kaynaklarına etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 10(11), 1037-1060.
- [120]. Korkmaz, İ. (2003). *Sosyal öğrenme kuramı, gelişim ve öğrenme psikolojisi*. Binnur Yeşilyaprak (Ed.). Ankara: Pegem Akademi yayıncılık.
- [121]. Karabulut, C. D. (2019). *Müzik öğretmenlerinin mesleki doyumları ile mesleki tükenmişlik düzeylerinin belirlenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

- [122]. Karataş, B. (2021). Pandemi sürecinde spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin dijital oyun bağımlılıklarının incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(2).
- [123]. Karaca, S. (2001). *İş tatmininin örgütsel bağlılık üzerindeki etkisi ve bir uygulama*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- [124]. Loo, C. and Choy, J. (2013). Sources of self-efficacy influencing academic performance of engineering students. *American Journal of Educational Research*, 1(3), 86-92.
- [125]. Lee, R. and Wilbur, E. R. (1985). Age, education, job tenure, salary, job characteristics and job satisfaction: A multivariate analysis. *Human Relations*, 38 (8), 781-791.
- [126]. Locke, E. A. and Latham, G. P. (1990). *A theory of goal setting and task performance*. Prentice-Hall, Inc.
- [127]. Martin, J. J. ve Kulinna, P. H. (2003). The development of a physical education teachers' physical activity self-efficacy instrument. *Journal of teaching in physical education*, 22(2), 219-232.
- [128]. Mavi, L. (2008). *Kütahya ilinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin belirlenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- [129]. Mullen, P. R., Blount, A. J., Lambie, G. W., ve Chae, N. (2017). School counselors' perceived stress, burnout, and job satisfaction. *Professional School Counseling*, 21(1), 1-10.
- [130]. Narin, D. (2007). *İlköğretim hayat bilgisi dersi öğretim programının vatandaşlık bilgi, beceri ve değerlerini kazandırmasına ilişkin öğretmen görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- [131]. Ordu, A. (2016). Lise öğretmenlerinin iş doyumları ve bireysel performansları arasındaki ilişki. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(36).
- [132]. Oğul, E. O. (2010). *Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki açıdan karşılaştığı sorunlar (Balıkesir il örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- [133]. Ozansoy, Z. (2021). *Ortaokul öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- [134]. Özçete, G. (2018). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleklerine ilişkin öz yeterlik düzeylerinin incelenmesi ve öğretmenlerinin iş doyum analizi (Niğde ili örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- [135]. Özcan, T. (2008). *Beden eğitimi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeylerinin araştırılması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- [136]. Öğülmüş, C. ve Avşaroğlu, S. (2015). Okul öncesi ve zihin engelliler sınıf öğretmenlerinin iş doyumlarının incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2015(5), 57-70.
- [137]. Özdemir, M. ve Yirmibeş, A. (2016). Okullarda liderlik ekibi uyumu ve öğretmen performansı ilişkisinde iş doyumunun aracı etkisi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36(2).
- [138]. Öztürk A. ve Deniz, M. E. (2008). Okul öncesi öğretmenlerinin duygusal zeka yetenekleri iş doyumları ve tükenmişlik düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *İlköğretim Online Dergisi*, 7 (3), 578-599.
- [139]. Özkalp, E. ve Çigdem, K. (2001). *Örgütsel davranış*. Etam Matbaa Tesisleri, Eskişehir.
- [140]. Poyraz, K. ve Kama, B. (2008). Algılanan iş güvencesinin, iş tatmini, örgütsel bağlılık ve işten ayrılma niyeti üzerindeki etkilerinin incelenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(2), 143-164.
- [141]. Polat, Ş. (2017). *İş özellikleri, iş-yaşam dengesi ve meslekten ayrılma niyeti arasındaki ilişkilerin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- [142]. Polat, Ş. (2019). Öğretim doyumunu ve iş performansı ilişkisinin öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi eğitim fakültesi dergisi*, 19(2), 641-651.
- [143]. Pajares, F. (1997). Current directions in self-efficacy research. In M. Maehr, and P. R. Pintrich (Eds.), *Advances in Motivation and Achievement* (Vol. 10, pp. 1-49). Greenwich, CT: JAI Press.

- [144]. Patton, D. (2019). *Predictive relationships between school counselor role ambiguity, role diffusion, and job satisfaction* [Unpublished doctoral thesis]. Walden University, Minnesota.
- [145]. Sezgin, M., Ekizoğlu, E., Yeşilot, N. ve Çoban, O. (2020). Covid-19 pandemisi döneminde inme. *Noro-Psikiyatri Arsivi*, 57(2), 83-84.
- [146]. Saracaloğlu, A. S., Karasakaloğlu, N. ve Evin Gencil, İ. (2010). Türkçe öğretmenlerinin özyeterlik düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi (Electronic Journal of Social Sciences)*, 9 (33), 265-283.
- [147]. Saracaloğlu, A. S., Aslantürk, E. ve Çengel, M. (2006). Aydın ili ilköğretim okulu öğretmenlerinin mesleki ve bireysel yeterliliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi Bildiri Kitabı.14-16 Nisan 2006*: 104-118.
- [148]. Saracaloğlu, A. S., Certel, Z., Varol, S. R. ve Bahadır, Z. (2012). Beden eğitimi öğretmenlerinin özyeterlik inançları ve denetim odaklarının incelenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 54-65.
- [149]. Say, M. (2005). *Fen bilgisi öğretmenlerinin öz yeterlilik inanışları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- [150]. Seçkin, A. (2011). *Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz-yeterlik inançlarının incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İzmir.
- [151]. Savran, A. ve Çakiroğlu, J. (2003). Differences between elementary and secondary preservice science teachers' perceived efficacy beliefs and their classroom management beliefs. *Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 2(4), 15-20.
- [152]. Sakız, G. (2013). Başarıda anahtar kelime: öz-yeterlik. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26 (1), 185-210.
- [153]. Salman, Ö. (2017). *Yöneticilerin iletişim becerileri ile öğretmenlerin iş doyumunu arasındaki ilişki*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- [154]. Senemoğlu, N. (2009). *Gelişim öğrenme ve öğretim*. 14.Baskı, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- [155]. Sabuncuoğlu, Z. ve Tüz, M. (1998). *Örgütsel psikoloji*. Bursa: Alfa.
- [156]. Tetik, B. K., Tekinemre, I. G., and Taş, S. (2020). The effect of the Covid-19 pandemic on smoking cessation success. *Journal of Community Health*, 46(3), 471-475.
- [157]. Tamer, K. ve Pulur, A. (2001). *Beden eğitimi ve sporda öğretim yöntemleri*. Ankara: Kozan Ofset.
- [158]. Tuncer, M. ve Berkant, H. G. (2010). Eğitim fakültesi öğrencilerinin internete yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. 9. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, 956-959.
- [159]. Tekişik, H. H. (1987). Türkiye'de öğretmenlik mesleği ve sorunları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2).
- [160]. Tuzcu, P. G. (2019). *Farklı branş öğretmenleri ile beden eğitimi öğretmenlerinin öz yeterlilik algılarının karşılaştırması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- [161]. Tongar, K. H. (2020). *Pandemi sürecinde annelerin iyimserlik kötümserlik düzeyleri ile çocuklarının kaygı seviyeleri arasındaki ilişkinin incelenmesi: 'Türkiye covid-19 örneği'* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- [162]. Türker, A. ve DüNDAR, E. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde eğitim bilişim ağı (EBA) üzerinden yürütülen uzaktan eğitimlerle ilgili lise öğretmenlerinin görüşleri. *Milli eğitim dergisi, salgın sürecinde Türkiye'de ve Dünyada eğitim*, 323-342.
- [163]. Türk, Ö. (2008). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin öz yeterlikleri ve mesleki doyumlarının incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- [164]. Türk, N. (2009). *Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleklerine ilişkin öz-yeterlik düzeylerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- [165]. Tan, N. (2003). *Anadolu lisesi öğretmenlerinin iş doyumunu etkileyen etmenler (Ankara ili örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- [166]. Tok, T. N. ve Bacak, E. (2013). Öğretmenlerin iş doyumunu ile yöneticileri için algıladıkları dönüşümcü liderlik özellikleri arasındaki ilişki. *International Journal of Human Sciences*, 10(1), 1135-1166.
- [167]. Tabachnick, B. G. and Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics (6th ed.)*, Boston: Allyn and Bacon.
- [168]. Ural, A. ve Kılıç, İ. (2006). *Bilimsel araştırma süreci ve spss ile veri analizi: SPSS 10.0-12.0 For Windows*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- [169]. Usta, N. (2015). *Sınıf öğretmenlerinin iş doyumunu ile demografik faktörler arasındaki ilişkinin belirlenmesi. (Ankara ili Çubuk ilçesi uygulaması)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- [170]. Ulusoy, O. (2008). *Ergenlerde bilişim teknolojisi kullanımı ve saldırganlıkla ilişkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- [171]. Usher, E. L. and Pajares, F. (2008). Sources of self-efficacy in school: Critical review of the literature and future directions. *Review of Educational Research*, 78(4), 751-796.
- [172]. Ünlü, H., Sünbül, M. ve Aydos, L. (2008). Beden eğitimi öğretmenleri yeterlilik ölçeği geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 23-33.
- [173]. Ünlü, H. ve Aydos, L. (2010). Beden eğitimi öğretmenlerinin yeterlilikleri üzerine bir derleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 40(187), 172-192.
- [174]. Üzümcü, B. ve Müezzini, E. (2018). Öğretmenlerin bilişsel esneklik ve mesleki doyum düzeyinin incelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 8 (1), 8-25.
- [175]. Vieluf, S., Kunter, M. and Vijver F. J. R. (2013). Teacher self-efficacy in cross-national perspective. *Teaching and Teacher Education*, 35, 92-103.
- [176]. Varol, B. (2007). *Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin öz-yeterlilikleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- [177]. Wiggins, J. D. (1984). Personality-environmental factors related to job satisfaction of school counselors. *Vocational Guidance Quarterly*. 33(2), 169-177.
- [178]. Weiss, D. J., Dawis, R. V., England, G. W. and Lofquist, L. H. (1967). *Manual for the Minnesota satisfaction questionnaire*. Minneapolis: University of Minnesota.
- [179]. Yılmaz, F. (2015). *Çalışanların iş tatminlerinin performanslarına etkisi: Atatürk havalimanı gümrüksüz satış işletmesi örneği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gelişim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- [180]. Yapucuoğlu, M. D. ve Gündoğdu, K. (2020). Öğretmenlik meslek bilgisi derslerine ilişkin karşılaştırmalı nitel bir inceleme. *Akdeniz üniversitesi eğitim fakültesi dergisi*, 3(2), 33-52.
- [181]. Yalnız, N., Köseoğlu, E., Kaplanoğlu, A. ve Altın, S. (2020). Covid 19 pandemisi ve hizmet içi eğitim. *Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi*, 24(Ek-1), 81-82.
- [182]. Yılmaz, G., Yılmaz, B. ve Türk, N. (2010). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleklerine ilişkin öz yeterlilik düzeylerinin incelenmesi (Nevşehir ili örneği). *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 12(2), 85-90.
- [183]. Yaman, S. ve Cansüğü Koray, Ö. ve Altunçekiç, A. (2004). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öz-yeterlilik inanç düzeylerinin incelenmesi üzerine bir araştırma, *Türk eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(3), 355-366.

Ek-1

Değerli Beden Eğitimi Öğretmenleri,

Araştırma Pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyum ve öğrencilerinin fiziksel aktivite öz yeterlilik düzeylerine ilişkin öğretmen görüşleri hakkında bilgi toplamayı içermektedir. Araştırma gönüllülük esastır ve gerekli olan verileri toplamak için iki adet ölçek kullanılmıştır. Yanıtlayacak olduğunuz ölçek maddelerinin titizlikle değerlendirilecek olup, araştırma bilimsel amacı dışında asla kullanılmayacaktır. İsmınızı belirtmenize gerek yoktur. Cümleleri dikkatli bir şekilde okumanız ve uygun şekilde cevaplamamız beklenmektedir. İlginiz ve destekleriniz için teşekkür ederim.

Demografik Bilgi Formu

1. Cinsiyetiniz?

1. () Kadın 2. () Erkek

2. Yaşınız?

1. () 30 yaş ve altı 2. () 31-35 3. () 36-40 4. () 41-46 5. () 47 yaş ve üstü

3. Çalıştığınız okul türü?

1. () Devlet okulu 2. () Özel okul

4. Çalıştığınız öğretim kademesi?

1. () Ortaokul 2. () Lise

5. Mesleğinizdeki kıdem yılınız?

1. () 1-5 yıl 2. () 6-10 yıl 3. () 11-15 yıl 4. () 16-20 yıl 5. () 21 yıl ve üzeri

6. Pandemi döneminde kendinizi (mesleğiniz açısından) verimli hissediyor musunuz?

1. () Evet 2. () Hayır

7. Öğrencilerinizle ders saatleri dışında fiziksel aktivite için iletişim kuruyor musunuz?

1. () Evet 2. () Hayır

8. Eğitim Bilişim Ağı (EBA) platformunda haftada kaç saat derse giriyorsunuz?

1. () 15 saat 2. () 15-20 saat 3. () 20-25 saat 4. () 25-30 saat

9. Eğitim Bilişim Ağı (EBA) platformunda haftada kaç öğrenciniz bağlıyor?

1. () 5 ve altı 2. () 6-10 arası 3. () 11-18 arası 4. () 19-24 arası 5. () 25 ve üzeri

Ek-2

Açıklama: Aşağıdaki anket formunda pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki doyum düzeylerini ölçmek için ilgili maddeleri cevaplamanız istenmektedir. İsminizi yazmanıza gerek yoktur. Her bir soruyu okuduktan sonra size en uygun olan seçeneği (X) işareti koymanız ve bütün soruları ciddiyetle okuyup yanıtlamanız çalışmamız için önemlidir. Destekleriniz için teşekkür ederiz.

MINNESOTA İŞ TATMİNİ ÖLÇEĞİ

MESLEĞİMDEN	Hiç memnun değilim	Memnun değilim	Kararsızım	Memnunum	Çok memnunum
1. Beni her zaman meşgul etmesi bakımından					
2. Bağımsız çalışma imkanının olması bakımından					
3. Ara sıra değişik şeyler yapabilme imkânı bakımından					
4. Toplumda "saygın bir kişi" olma şansını bana vermesi bakımından					
5. Yöneticinin emrindeki kişileri iyi yönetmesi bakımından					
6. Yöneticinin karar verme yeteneği bakımından					
7. Vicdani bir sorumluluk taşıma şansını bana vermesi yönünden					
8. Bana garantili bir gelecek sağlaması yönünden					
9. Başkaları için bir şeyler yapabildiğimi hissetmem yönünden					
10. Kişileri yönlendirmek için fırsat vermesi yönünden					
11. Kendi yeteneklerimle bir şeyler yapabilme şansı vermesi yönünden					
12. İşimle ilgili alınan kararların uygulamaya konması yönünden					
13. Yaptığım iş karşılığında aldığım ücret yönünden					
14. Terfi imkânının olması yönünden					
15. Kendi fikir-kanaatlerimi rahatça kullanma imkânı vermesi yönünden					
16. Çalışma şartları yönünden					
17. Çalışma arkadaşlarının birbirleriyle anlaşmaları yönünden					
18. Yaptığım iş karşılığında takdir edilmem yönünden					
19. Yaptığım iş karşılığında duyduğum başarı hissi yönünden					
20. Mesleğimi yaparken kendi yöntemlerimi kullanabilme imkanı vermesi açısından					

Ek-3

Açıklama: Değerli Beden Eğitimi Öğretmenim, anketin bu bölümünde pandemi döneminde beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel aktivite öz-yeterlik düzeylerine ilişkin düşüncelerinize başvurulacaktır. Lütfen soruları yanıtlarken *pandemi dönemi içinde, aşağıdaki koşullar düşünüldüğünde dersinizin büyük bir kısmını fiziksel olarak aktif yapabilme konusunda kendinizden ne kadar eminsiniz?* şeklindeki açıklamayı dikkate alınız. İsminizi belirtmenize gerek yoktur. Lütfen düşüncelerinizi yüzde cinsinden aşağıdaki tablodan yararlanarak her maddenin sağında bulunan boşluğa yazınız. Örneğin %40, veya %0, %60, %100 gibi. Destekleriniz için teşekkür ederiz.

%0 = hiç emin değilim			%50 = orta düzey eminim				%100 = çok fazla eminim			
%0	%10	%20	%30	%40	%50	%60	%70	%80	%90	%100

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN FİZİKSEL AKTİVİTE ÖZ-YETERLİLİK ÖLÇEĞİ

1. Öğrencilerim ders süresinin büyük bir kısmını fiziksel olarak aktif bir şekilde geçirmekten hoşlanmaz. %...
2. Öğrencilerim fiziksel olarak aktif olmayla ilgilenmezler. %...
3. Öğrencilerim beden eğitimine yeterince değer vermezler. %...
4. Öğrencilerim derslerimde fiziksel olarak aktif olmaktan hoşlanmazlar. %...
5. Beden eğitimi derslerimde çok fazla öğrenciyeye sahibim. %...
6. Beden eğitimi derslerimde öğrencilerin tamamı için yeterince zamana sahip değilim. %...
7. Spor alanında/tesisinde birden fazla beden eğitimi dersi aynı anda uygulanır. %...
8. Benim ders aralıklarım oldukça kısa sürelidir. %...
9. Beden eğitimi derslerimin haftalık süresi yeterli değildir. %...
10. Öğrencilerimle çok az temas kurma zamanına sahibim. %...
11. Sömestrde yeterince zamana sahip değilim. %...
12. Okulumdaki diğer öğretmenler beden eğitimine yeterince değer vermezler. %...
13. Baş öğretmenim ya da sorumlular beden eğitimine yeterince destek sağlamaz. %...
14. Öğrencilerimin tamamını bir defada aktifleştirmek için yeterince ekipmana sahip değilim. %...
15. Okul yöneticileri sıklıkla beden eğitimi derslerimi iptal eder. %...

Ek-4

Ek-5

